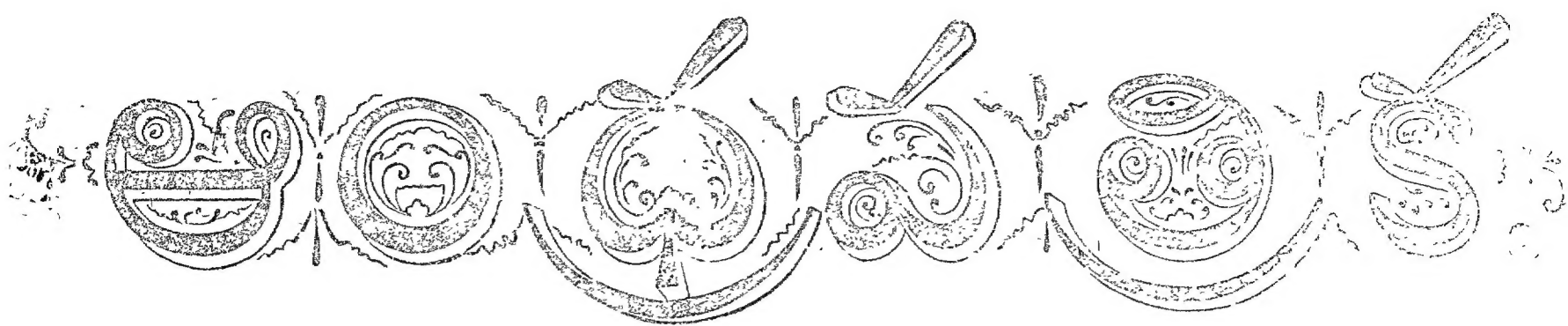

విడి పత్రక 13 0-1-6

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

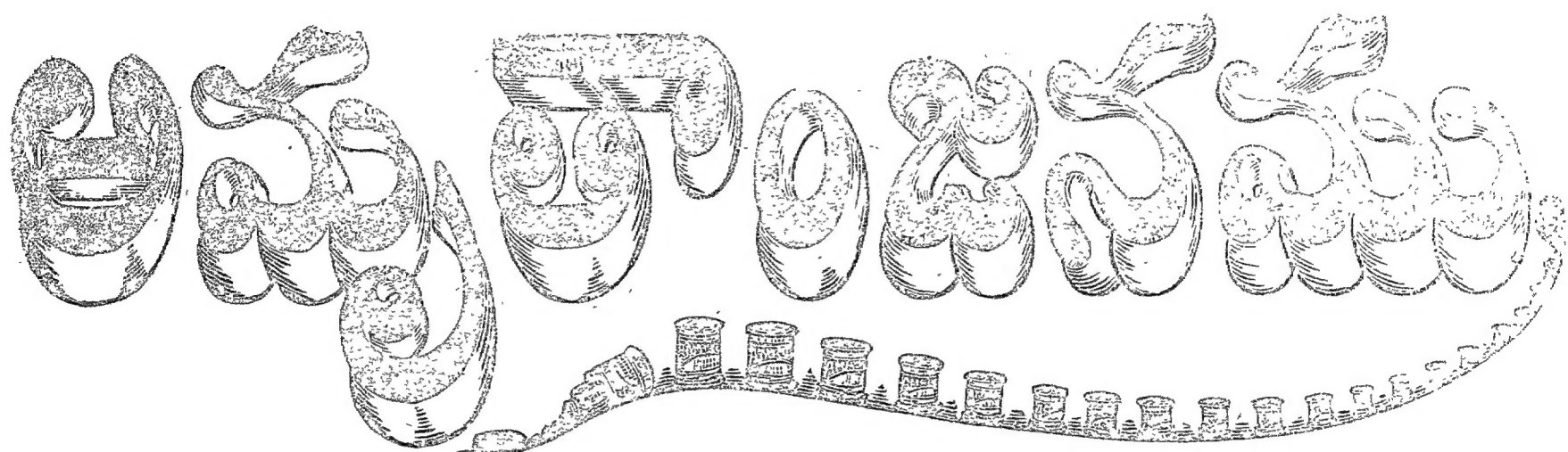
Telephone No. 544.

310821 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

చెన్నపట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 25-వ తేది మంగళవారము } No. 122
నంపుటము ౧౦ } ఈ రోజు రవాణా సంవత్సరము, మార్గశిరమాస బహుళ ద్వితీయ ౨. } సంచిక ౧౨౨

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

దంతచూర్ణము

తామరతైలము

మోహిని తైలము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచి పొడుము. శామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డజన్ 1-కి 1-4-0. వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 0-6-0 : కులములు గల సీసా 1-కి అణాలు 0-12-0 మాత్రము
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి తప్ప 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"
Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధాగ్రవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0. పి. పి. సహా 0-6-0. వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్లీ వీధి, మదరాసు లేక, 109 వేర్రి రోడ్డు, బొంబాయి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

22-12-23 శనివారము నుండి 28-12-23 తేది శుక్రవారము వరకు
సాంధ్యము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30
గంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

1. హానా, ఆదివారము లందు మాట్ సినిమా 8-15 గంటలకు
క్రొత్త మార్పులు చెందుటకు ప్రదర్శింపబడును.
ప్రపంచ మంటిటను ఆశ్చర్యమును కలుపుచేయుచున్న

క్రొత్తగా తయారై: ఎడిపోలో, కాప్టన్ కిడ్

ప్రఖ్యాతి నటుడు 13, 14, 15 : ధనుర్ కవితా నాటకము రి థియేటరు
యూనివర్స్ థియేటరు నాటక నాటకము యితర సినిమాలు
చూపబడును.

శ్రీ మైసూరు యువరాజుగారు పోషకులు
బెంగళూరుసిటీ, అమెచూరు
డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు
గోవిందప్పనాయక వీరిలోనున్న

సాంధ్య మహా లునందు
26-12-23 సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

రాణి సంయుక్త
కన్నడ భాషలో
మ.రా.రా.శ్రీ బల్లారి. రాఘవాచారి, బి. ఏ. బి. ఎల్.
ప్రొఫెసర్ లుగారు ప్రధానపాత్రలు ధరించురు.
N. B. 4 గంటలకు మాత్రమే ప్రదర్శింపబడును.

శ్రీ వేణుగోపాల విలాససభ.
రాజమండ్రి
కాంగ్రెసు సందర్భమున సామర్థ్యకోశ
రైల్వే స్టేషనుకు యెరుటనున్న హాల్ లో యీదిగు
వనాటకములను ప్రదర్శింతురు.

చిత్రనళియము, హరిశ్చంద్ర,
సారంగధర, బొబ్బిలి, అనసూయ,
చింతామణి
ఈసభవారు అనేక బంగారు పతకములను
పొంది ప్రఖ్యాతి గాంచియున్నవారు
ఆక్షరము:— (1) ఆంధ్రకవిక కళాపరిపూర్ణులైనవాం
కరులగు ముప్పిడి జగ్గరాజుగారు. (2) సామలూరి సరిసింహాచారి
గారు (సంగీతవిద్వాంసులు.) (3) బి. గురమూర్తిగారు (4)
జున్. కొండలరావుగారు (5) వి. వెంకటేశ్వర్లుగారు.
తెలుగు:— య. 8, 2, 1 ఆ 8, 4, శ్రీమతి ప్రత్యేక ప్రయోగంట్లు,
ఎన్.కె. రావు, నెక్లెరీ.

శ్రీ మైలవరం
బాలభారతీసమాజమువారు
కాంగ్రెసుసమయంలో కాకినాడలోని
కృష్ణాధియేటరు హాలులో
28-12-23 బుధవారం,
ద్రాపది వస్త్రాపహరణం
28-12-23 శుక్రవారం, రాధాకృష్ణ
29-12-23 శనివారం, కనకతార
30-12-23 ఆదివారం, సుకన్య
నాటకములను ప్రదర్శింతురు.
తెలుగు:— య 3, 2, 1, ఆదివారం 8, శ్రీమతి 1, ఆదివారం 8
దాక్షిణ్యం కె. వట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

పామర్రుతాలూకా

కృష్ణాజిల్లా విభజనను కురించి ఆక్షేపణల నిమిత్తము గవ
ర్నమెంటువారు ప్రకటనగా విచ్చయించిరి. గవర్న ప్రకటనకు
నూతనముగా పామర్రుతాలూకాయొంటియు, కామవరపురం
తాలూకాయొంటియు ఏర్పడఁజేయుట తెలియజేయుచిరి. పామ
ర్రుతాలూకా పామర్రులోనుండినున్న విశ్వమునకు వదిలి. ఉ
య్యూరులోనున్న నూతన తాలూకా ఏర్పడి తెలియజేయవలసివచ్చి
ఉయ్యూరులోనున్న మి. రివోరగావను, జమిందారు
గారును తాలూకాలో ప్రవేశము చేయుచున్నట్లు. అదు
మిదట ఉయ్యూరులో తాలూకా అక్షిను పెట్టుట వీలుగా
నూతనముగా జిల్లాకలెక్టరుగారి రఫరెన్సు చేయవలయును
తెలియజేయుచున్నది నేను ఇదివరలో జిల్లాకలెక్టరుగారి అక్షిను
లో పరిశీలనమును ఈవిషయములో నేనును పరిశీలనచే
ఁగుటచే ఈ క్రిందివిషయమును తెలియజేయుచున్నాను.

1. నూతనతాలూకా ఆవిశ్యకత

ఈ నూతనతాలూకా పామర్రులో నుండుటకు కారణ
ములు రెండు కలవు. అవి ప్రత్యేకము రివ్యూడిపార్టుమెంటు
వారి సదుపాదములకు సబబుగా విశదమై యున్నవిగాని ప్రత్యే
కించి ప్రత్యేక ఆవిశ్యకతను సంబంధించినవి కావు. ఈ నూతన తా
లూకా నిరూపించుటకు ప్రత్యేకముగా, ఈవిషయమున గవర్న
గారి, డిప్యూటీ సెక్రటరీగారి పరిశీలన చేయవలయును. ఈ నూతన
తాలూకా విభజనకు కారణము ఏదియైనా, గవర్న, రివి,
తెలిపాడితాలూకాలో శిశిర్ దార్డుకు పని సులభమగునట్లుకై
ఏర్పడింది. అందువలన దివి తాలూకా నుండి 18 గ్రామములను
గుడివాడ తాలూకా నుండి కొన్ని గ్రామములను, పామర్రు దివి
జను గ్రామములన్నియు, గవర్న తాలూకా నుండి 25 గ్రామ
ములను తీసి ఒక తాలూకా ఏర్పాటుచేయుటకు శిఫార్సు
చేసినదియనది. ఈ నూతనతాలూకాలో, దివి, గుడివాడ
తెలిపాడితాలూకా అక్షినులకు పని అనుకూలములగునట్లు
అందు రివ్యూడిపార్టులో అక్షిను, శిశిర్ దార్డు సమావేశమై
పామర్రుతాలూకా పామర్రులో నుండుట ముఖ్యవసరమని
తీర్మానించిరి. ఆవిశ్యకము కావున, కాట్లను, మూరు
మొదలగు కలెక్టరీలకు గవర్నమెంటువారికి శిఫార్సుచేయించి
దిరి. ఈ రివ్యూడి అక్షినును సమావేశమై యున్న ఉయ్యూరు
తాలూకా చేయవలసివచ్చి కొరకు ఉయ్యూరు మి. రివోరగావ,
మగల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, గోవిందరాజుల కుమార్తెయ్యగారు
దివ్యప్రయత్నముగా చేచి వారి యుద్దేశమును, పామర్రు
తాలూకా ఆక్షేపణలను తెలిపియుండిరి. వారి మహిమలు
కుడలిచియు అక్షినులందు కాగూర్చి ఎ. రివోరగావ ఆలోచించి
వలయునో అంకితులకు ఆలోచించియుండిరి.

2. ఉయ్యూరుతాలూకా వలన కలుగు లాభావృత్తములు

ఉయ్యూరులో నుండు మి. రివోరగావ కృష్ణముగా
మూరు దొంగారీకో (కలెక్టరుగారికో) మాట్లాడియుండిరి.
కలెక్టరుగారు, ఉయ్యూరులో తాలూకా పెట్టుటకు వారికి
యంతయు విషయముగలదిగాని ఫలితము లేకపోయెను. అప్పుడు,
పామర్రుతాలూకా గ్రామములన్నియును, అందువలన ఇతర
తాలూకాలకు కలిగిన హానియును, చూపుచు ఒక కటమున్ను,
ఉయ్యూరుతాలూకా గ్రామములన్నియున్ను, అందువలన ఇతర
తాలూకాలకు కలిగిన హానియును, చూపుచు మరియొక పట
మున వేర్వేరు పటములను తయారు చేయించి, ఉయ్యూరు
తాలూకా వలన దివి, గుడివాడ తెలిపాడితాలూకాలకు ఏమా
త్రమును పనిముడువు యుండదు. తాలూకా ఏర్పాటుచేయు
క్రమము, సంబంధముగా నుండుటకును వీలుండదు. ఇతరతాలూకా
లన్నియు కలగానుండుటయు, తాలూకా అక్షినులు ఒక మూ
లగా నుండుటయు కలిపించును. గుడివాడను ఒక మైసూరు
ములోనున్న నాగవరప్పాడు జున్నుపాడు బేకరీలు మొదలైన
గ్రామములు, దూరముగా నుండు గవర్నముతాలూకాకు చేర
వలసియుండును. గవర్నమెంటువారికి ఈ కారణములను
కలిపి చేయవచ్చును. ఉయ్యూరుతాలూకా నిమిత్తము పని
చేయవలయు వారికి పని సులభమగునట్లు. ఉయ్యూరుతాలూ
కాయున్ను ఇతరతాలూకాలకు ఇచ్చి యుటచేసింది కలగ
జేయు మార్పులను చూపుచును తయారుచేయలేదు

4. రాకపోకలు

ఉయ్యూరుతాలూకా వలనను కలుగు, భూమిమాట్లి
వారి కమల తెలిపాడి, బుడదుకు మధ్యకున్న దివి, పామ
ర్రు గుడివాడకు దగ్గరగానున్నదియు, కానియమమువలన,
తాలూకా నిరూపించుటకు బదును, తెలిపాడి జిల్లానుండు
సమాధులములో నుండుటవలన తాలూకా అక్షినును ఏమి
లాభము? తాలూకా-అక్షినును ఏర్పాటుచేయుటకు కలెక్టరు అక్షి
నులో తెలిపాడి సంబంధముగాని తెలిపాడికు సంబంధములేదు.
తెలిపాడి బుడదులో నుండుటవలన అక్షినును పామర్రు
కు ఉన్నదిగాని, ఉయ్యూరుకు లేదు. గుడివాడతాలూకా
అక్షినుకు పామర్రు 9 మైళ్లదూరములో నున్నందున దగ్గరయని

ఆక్షేపించుచుండిరి. పామర్రుకు గుడివాడ ఎంతదూరమో,
ఉయ్యూరుకు గుడివాడ అంతదూరము. పటములమీద
స్పష్టముచేయించి చూడవలెను. ఉయ్యూరు నుండి రైలుకు వెళ్ల
వలెనంటే పామర్రుమీదుగా వెళ్లవలసియుండును. రాకపోక
లకు పామర్రునకు ఉన్న సులభముగా ఉయ్యూరుకు లేదు.
పామర్రు, అన్ని కాలములకు, అన్ని రోడ్లకు జంక్షను అయి
యున్నది. గవర్నమునకు ఎక్కడ ప్రత్యేకమైన ప్రత్యేకము.
ఉయ్యూరులో నున్న అక్షినులన్నియు పామర్రులో కుడ
నున్నవి.

3. ఆదాయవృత్తములు (ఆర్థిక సిద్ధి)

పామర్రుగ్రామములో ప్రస్తుతము ఒక డిప్యూటీ తహ
శీల్దారి అక్షిను ఉన్నది. అది ఇటీవలనే అంగ 1914-1915
సంవత్సరములలోనే కట్టబడినది. అందుకుగాను కొన్ని వేల రూ
పాయల ద్రవ్యము ఖర్చు పెట్టబడినది.

ఆ విల్లింగ్టన్ ఒక తెలిపాడియు కట్టించియుండటం తా
లూకా అక్షినునకు వీలుగా నుండును. మేజిస్ట్రేటు అక్షినునకు
అదైదు నీకొవచ్చును. తేలికదూరములో తాలూకా అక్షిను
ఏర్పడుచున్నప్పుడు, ఉయ్యూరులో నూతనముగా తాలూకా
అక్షిను, మేజిస్ట్రేటు అక్షినులు కట్టుట ఎంత ఖర్చు అగునో ఆం
చింపవలయును.

పామర్రు తాలూకా అక్షిను పెట్టబడినది, డిప్యూటీ తహశీల్
దార్ల వారి అక్షిను పామర్రు నుండి ఎత్తివేయవలసి యుండును.
అట్లుచేసియుండటం, ఇప్పుడున్న విల్లింగ్టన్ నిరూపయోగముగా నుండు
ను. ఇదివరకు ఖర్చు పెట్టిన వేలకొలది ద్రవ్యము వృథాయగును
అదియునుగాక, పామర్రు గవర్నమెంటుగ్రామము. ఉయ్యూ
రు జమిందారి గ్రామము గవర్నమెంటు గ్రామములలో భూ
మిని సంపాదించవలసినట్లే తెలియజేయవలసివచ్చి భూములు
చుట్టూరుచేయుట తెలియజేయవలసివచ్చి భూములు
సంపాదన చట్టమునకారము గవర్నమెంటుభూములు యిక్రయ
చేయుటకు సులభము. కాడివరంమలవరం నాట్లము విచారించ
వలసియుండును.

ఉయ్యూరులో తాలూకా అక్షినుకు, ఇతరభవనములు
కట్టవలయునంటే, నున్నము, రాయి, కలవ వగయిరా సామా
నుల అన్నియు తెలిపాడి నుండి పామర్రుమీదుగా ఉయ్యూరు
నకు వెళ్లవలయును. పామర్రులో తాలూకా నుండి, ఉయ్యూ
రులో పెట్టించువలన, పామర్రు నుండి ఉయ్యూరునకు సామా
ను కలెక్టరులకు చార్జి ఎక్కువగా నుండును. ఎక్కువఖర్చులు
పెట్టి, ప్రస్తుతమున్న విల్లింగ్టన్ పాడుచేసి, అవసరముగా
ఉయ్యూరులో తాలూకా అక్షినును ఏర్పడుటకు హాస్యాన్ని
దము.

గవర్నమెంటువారుకుడ ఇదివరలో చేసిన ప్రకటనకు
వ్యతిరేకముగా ఉయ్యూరుతాలూకా చేయవలయుగాని, ఉయ్యూ
రులో తాలూకా నుండుటగాని విషయమున మరల ప్రక
టన చేయవలసియుండును.

ఘడియారం సాంబయ్య.

ది సౌత్ ఇండియన్
అథ్లేటిక్ అసోసియేషన్
లి మి టెడ్

1923-24 సం॥ సాంవత్సరిక పీఠిల్లుపార్కు

ఆటలు - వేడుకలు

24-12-23 తేది సోమవారము నుండి 1-1-24
తేది వరకు జరుగును. మొదటి కడపటి రోజులును
యిందులో చేసెను.

జరులు విశేషముగా వచ్చుటకు గడచిన
సం॥ములో జరిగిన వేడుకల కంటెను మిక్కిలి
అత్యుత్సాహమున దినచర్య ప్రతిరోజు యెప్పులు
చేయబడినది.

ప్రత్యేకముగా రాత్రులందును బాగాశాశుక
తో సహా మరెవరినీ వేడుకలు ప్రత్యేకమునము
లందు జరుగునట్లు ఏర్పాటు చేయబడినది.

యితర వివరములకు గోడలపైన అంటించి
యుండు పెద్ద నోటీసులను, చిన్న ప్రకటన పత్రి
కలను చూడ కోరెదము.

రాజ ప్రతినిధి పర్యటనము

బర్మానుందు స్వాగతవ్రతులు

రంగూను, 21 వ డిసెంబరు:— తనదేశమును ఉత్సాహమునకు ఆవిర్భవించుచు పొందిన పేరునకు తగినట్లు బర్మాదేశము రాజప్రతినిధి స్వాగత మొంగును. స్వీయకవయ్యుటకు చాల పూర్వము బర్మాదేశము పునరుద్ధరణ పట్టణమును చక్కగ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానిగా చేసుకొనుటకు తగినవర్గము చేదియందు పూర్వమును స్వీయకవయ్యుటకు లూయీబిడి కానికల్ల ప్రదేశమును పూర్తిగా అలంకరించి, సాంకేతికము లిక్కి గంటలైన తరువాత 'అరన్ జోలా' కట్టెగర్వకు వచ్చెను. గతర్నరు బట్టరు మొదలయిన వారు వారికి స్వాగత మొందు గుటకు వైఖరియిది. రాజప్రతినిధి బర్మాలో అనుగుణమునకు తుపాకులను ప్రేత్రించి, మిలిటరీ సివిలు స్వాగతములలో ప్రభుత్వోద్యోగులు మొదలైన వారిని రాజప్రతినిధికి ఎరుక పరచిన తరువాత వారును వారిభార్యయు ఊరేగింపుతో ప్రత్యేక మందిరమునకు గొంపోబడిరి. అప్పుడు రంగూను కార్పొరేషను వారు స్వాగతవ్రతులను సమర్పించిరి.

కార్పొరేషనువారి స్వాగతవ్రతులు

వైస్రాయిగా మీరు చేయవలసి కలుగుట బహిరంగ చర్యలలో ను, కేవల వలసిన బహిరంగ ఉపకారములలో ను, హిందూదేశ ప్రజల రాజకీయపట్టుటలలో మార్పులు క్రితముగలవలసి చేయుచున్న ప్రయత్నములకు సానుభూతి కనబరచియున్నార. ఇప్పుడు మీరు యిక్కడికివచ్చుటకులకు బర్మారాష్ట్రమునకు సంబంధించిన ప్రత్యేక సమస్యలను కష్టములను మీరు బాగుగా పరిచయము చేసుకొంటున్నారని మేము నమ్ముచున్నాము. పరిపాలనపద్ధతిలోను, మ్యూనిసిపల్, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములలోను మార్పులను తీసుకొని వచ్చి వానిని తనిచేయుచున్న సమయములో మీరు వచ్చి యున్నారు. ఈవెర్సాన్త్రమునకుగిరిమార్పుపట్టణముగారంగూనును చేయుటగాన మాకీచ్ఛికాధికారమును మేముమియోగించుకొనియున్నది. ఈమార్పుని నిర్వహించుటలో మేము మిమ్మును అడుగుదగినదియ మీరు మాకు యివ్వగలిగినదియైన సహాయమును మీరుమాకొసంగెదరని నమ్ముచున్నాము. రంగూనులోని ప్రజలు పలుదేశములలో పుట్టియున్న వారైనను యిదివరలో రంగూను కొరకు భక్తిచూపి పనిచేసియున్నారు. కాని ఎట్లైన పనిచేయుటకు అవకాశము కలిగిన యిప్పుడు అట్టి భక్తిని ఉత్సాహమును జూపి పనిచేయుదురన్నమాట అనుమానాస్పదముగా నున్నది. మీరును మీభార్యయు యిచ్చితిమి పోవునపుడు బర్మానుండి సంతోషకరమైన భావచిహ్నముల మీరెటు గొంపోవుమని నమ్ముచున్నాము.

రాజప్రతినిధిగారి జవాబు

వామను వా భార్యను మీ రిచ్చిన స్వాగతమునకును మమ్మును గూర్చి మీరు చెప్పిన మాటలకును మనః పూర్వముగా మందముల సర్పించుచున్నాము. బర్మానును వాని మార్పుపట్టణమునకును రావలెనని మేము చాల ఆతురతతో మొదలు ముందుంటిమి. బర్మాయును రంగూనును అవి యిచ్చు మూలపూర్వ స్వాగతములకు ప్రసిద్ధి కెందియున్నది. వేల్పు రాజ ఉమాదాని మీ రెంత భక్తికర్తలతో స్వాగత మొసంగిరో వాడు వాడు తెలిసియున్నాడు. బర్మాకు ప్రత్యేక సమస్యలను, ప్రత్యేక ఆంగరములను ప్రత్యేక పరిస్థితులను కలవు. నేనక్కడికి వచ్చియున్నాను గనుక వీరినిన్నిటిని గురించి ను బాగుగా తెలుసుకొనగలుగుదునని అనుకొనుచున్నాను. మీరు చెప్పియున్నా, నేను వచ్చుట మీ కొరత మాకును సమయమునకు తగినట్లుయినది. ఈ ప్రజలను మీ యిష్టానుసారీ కార్పొరేషను జన్మదిన మని మూడో అనుటంటాను. కార్పొరేషన్లు 1922, డిసెంబరు 21 తేదీనాడే వారివారి తరులలో ప్రవేశించి 1922 రంగూను మ్యూనిసిపల్ ఆర్డువారికి క్షమ అధికారమును అనుమతి కల్పించుట ప్రాంబించింది నేను నమ్ముచున్నాను. రంగూను కేవలముగలదు మీ బాధ్యతలను అధికారధర్మము ఉత్సాహముతోను నిర్వహింతురని నేను యిదివరలో విని యున్నాను. మీరీ భయంగా చాల సంతోషమును పంచేను నేనని రంగూను ప్రజల తరపున నేనీ అనుచున్నాను.

బర్మాయొక్క వర్తమానం రంగూను కేవల సందర్శించి యున్నాను. రాష్ట్రములోని భాగములలో ఆ ఆభివృద్ధిచెందుట మీరను, వాని మార్పులకు మిదను ప్రపంచములో చాల మంచి దృష్టినిలిచియున్నది. రిలక్షుల పాపల అభివృద్ధికులకు నేనీ వాని ఆభివృద్ధిని నేను గ్రహించి యున్నాను.

వాని వరకును, బర్మాకు మార్పుపట్టణ మొందునకు ఇండియాన్ సామాజ్యమునకు గొప్పకేపు పట్టణ మొందునకును తగు సమ్యకమునకు రుజువుగా నున్నది. మీ పూర్వ కమాండరుల స్వీయమున, డెవలపుమొట్టుకొన్న మొదలయినవాని గురించి నేను విని యున్నాను. రంగూను ఆభివృద్ధికి వారుచేసిన పనులను ఆభివృద్ధిచెందుచున్నాను. వారు చేయున్న పనులను గురించి యిక్కడ నుండగ నే తెలుసుకొన గోరుచున్నాను. వారిపూర్వకుల దూర దృష్టివలన డెవలపుమొట్టుకొన్న వారు అదృష్టవంతులు. 70 సంవత్సరముల క్రిందచేసిన ఒక ప్రభుత్వధర్మ ప్రకారమే పట్టణమును పెంపు చేయుచున్నందుకు చాల సంతోషము. బర్మా, సంస్కరణ పరిపాలనాపద్ధతియను ఒక నూతనమార్గమున ప్రయాణముచేయుచున్నది. ఈమార్గమున జయముకలుగవలెనని కోరుచున్నాను. ఈ మార్గమున బర్మాకు సహాయముచేయుటకు సానుభూతికల స్నేహితులు ౧౮ వార్ జోర్జు బట్టరు గారు. ఆతను అనుభవమును, చక్కని తీర్మానమును దేశమునకు యీ సమయమున చాల ఉపయోగకరముగా నుండును. మీగరము యొక్క భవిష్యదభివృద్ధిని బర్మాకు బాధ్యతలను కేవలమును మీ చేతులలోనున్నది గనుక మిమ్మును జూచి అనుభవపరమైన యున్నది. మిమ్మును యాదినమున కలుగుకొనుట చాల సంతోషము. రంగూనును గురించి చక్కని భావములను వామెటు దీసికొని పోవుదును. రంగూను వర్తక సంఘమువారి సన్మానవ్రతులనును బతులుచెప్పిన ఉపన్యాసము

నేను వైస్రాయిగా రాజ పూర్వము బర్మా అనిన ఏదో యొక పేరుగా నుండెడిది. బర్మా అనిన పాదజలయములు, వియ్యము, పేరు, కేతు, అడవి యేను గులు, ఉండెడి ప్రదేశము నిరలచెడి వాడును. బర్మా చాల బాగుండునని వినియున్నాను. విరాళి యొక పేరునని మాత్రమే తెలియును గాని మనస్థితులను గురించియు ఆరసియులను గురించియు ఏదో ఆభిప్రాయములుండెడివి. నేనెచ్చటికివచ్చిన పిదప ఎట్లైన సంగతులను నేర్చుకొని యుంటిని, బర్మా విషయమై పూర్వము తెచ్చితిమెటు గతర్నరులతోను ప్రభుత్వము తెచ్చితిమెటు గతర్నరులతోను సంభాషించియున్నాను. నేనక్కడికి వచ్చియున్నాను గనుక బర్మాను పూర్తిగా అర్థము చేసుకొనవలెనని యూహించుచున్నాను. బర్మాకు గొప్ప ఆభివృద్ధి రానున్నది.

ఈ ఆభివృద్ధి కొరకు ఎడతెగని ప్రయత్నములు నడుపవలెను. భావమును ముందాలోచనయు నుండవలెను. ఈ ఆభివృద్ధిని బొందుటకు సమయోచితము లాలోచించి ఆభ్యాసములో వెట్టించెను. మార్పుపట్టణమును ఆర్జింపవలెనని. రాష్ట్రీయ పరిపాలనమునకును దేశములో కంటకుల సంబంధించిన వారిని చక్కని సమీక్షనందుండవలెను. కావలసిన కక్షయు చాతుర్యమును బర్మాలోనే యున్నదని నానమ్ముకము. కంటకుల కుండించువాని కిది వర్తకులకును ప్రభుత్వమునకును పరిష్కర సహాయముండవలెను. అట్లుండనివో ప్రభుత్వమువాడు తక్కిన రెండు తెగల వాటియభిప్రాయములను గౌరవమున మార్పులను గుర్తు, సంస్కరణముల వలన ఈ మార్పుమైన తెగలవారి ఆభిప్రాయములను తెలిపవలయుటకును, వీరిలను ప్రభుత్వమువారి చర్యలను మార్పుటకును తగిన నిజమైన అవకాశము కలిగినది. ఈ అవకాశమును అక్షరమున ఉపయోగించుటకు ఫలములతో సంబంధించిన వారిరెండు తెగలవారే.

రాజకీయ విషయములలో అందరును పాల్గొన వలెను.

వర్తమాన మొదలయిన పనులు గలవారు రాజకీయ విషయములను కేవలము కేవలముగానే యనుకొందురు. రాజకీయ విషయములలో కాలముపుచ్చుట పనిచేయునని వీరి తెలుతురు. ఇది కేవలము పాగ కాటు. కేవలముమైన కెద్రవిషయముల వాలోచించి వని కేవలము చర్యలపాతము. స్వభావమునకును చూచినను చూచి మంచి చర్యలను వారు. ఆభివృద్ధిని కొందరు దేశము వాననధర్మము వర్తక సంఘములవా, భూస్వాములు, మొదలగు వారు ఉత్సాహముతో పనిచేయునుండుట చూచుటకు వారు చాలా సంతోషముగా నున్నది. ఈ సందర్భములలో కొందరు సంస్కరణములకు కృత్రిక ఆభిప్రాయములు వాడుచును, వీరియెవరు మొదటిలో ఎట్లైన ఉత్సాహము జూపలేదు. ఈస్థితి మారిపోయి ఈ సంఘములు జూపిన ఆత్మతృప్తివాదులను హిందూదేశ గౌరవసభా విచారణలకు అనుభవమును, విమర్శనమును నిర్మాణమునందున గలుగజేసింది.

ముందును యాచిధముగానే సాగునని నేను నమ్మెదను. అటు వాటిలోనుండునది దేశమునకు కేవలముగలదు యాచి

పూర్తిపాతముల లాభము ప్రభుత్వమునకు ఉండదు. ఇదియే ప్రతినిధి సంఘమునందనలాభము. పరిపాలనపద్ధతి నేర్పరచినవారు ఈ అవకాశముల నిచ్చియున్నారు. సంఘములు వానిని ఉపయోగించుకొనవలెను. వర్తక సంఘములవారితో గూడ అన్ని తెగలవారు తమ ఆభిప్రాయములను విశదపరుచుటకుననే యిందీయో బర్మాలయొక్క మొత్తము ఆభిప్రాయము విశదపరుచును. ఇంపీయల్ మహాసముద్రములో స్వపరిపాలన మార్గమును గొనిపోవునట్టి సంస్కరణ సముద్రములో మీరు ప్రయాణమును ప్రారంభించివారు. మీరు చాల దూరము ప్రయాణము చేశారు. అయినను అనుభవమును స్వాధ్యయిమర్శనమును గల సర్ మార్ జోర్జు బట్టరు గారు మీకు అధికారిగానుండు అదృష్టమును మీరు కలిగి యున్నారు. ఆతను గొప్ప ప్రపంచజ్ఞానముగోను, తెలివితేటలతోను, విశాలమున సానుభూతితోను బర్మాదేశము దేశములు కోరినట్లు మంచి ఆభివృద్ధిని బొందుననియు, కాలముగడచి ఆభివృద్ధి యెక్కువగా అది సామాజ్యములో యొకవచిరత ప్రకటించుననియు నమ్ముచున్నాను. (ఆ. వె)

గుట్టపు మండెములను దర్శించుట

రంగూను, డిసెంబరు 22:— రాజప్రతినిధిగారు బొంబాయి బర్మా కార్పొరేషను రంపకావలయును, కళవేదికలను ప్రదర్శనమును, కాదిలిహమును గుండ్చించిరి. సా. ఉం. కాలము వారు ను వారి భార్యయు గుట్టపు మండెములకు వచ్చిరి. ప్రజలు సంతోష భవము చేసిరి. జనలు గుంపులు గుంపులుగా ఆరణము చుట్టును నిండియుండిరి. అదినము లార్డు రెడింగు కప్పు జుగుమండె. కాకులలో యిద్దరికి గాయములు తగిలెను. ఒకడు వైద్యులకు గొంపోబడినది. రెడింగు కప్పు బర్మాలోనే గెలిచెను. అంతయు జయప్రదముగా జరిగెను.

డిసెంబరు 22:— ఆరబుల్ ౧౮ సిడ్నీ రాబిన్ సన్, ఆరబుల్ డెబ్బియు, కె. కేతు ఆరబుల్ మాంగ్ కిన్, ఆరబుల్ మాంగ్ కిన్, మొదలగు వారికి రాజప్రతినిధి నేడు దర్శనమిచ్చెను. (ఆ. వె)

శ్రీ మైసూరుమహారాజగారి పోషకత్వము క్రిందనున్న గుబ్బి శ్రీ చెన్నబసవేశ్వర ద్రమాటిక్ కంపెనీవారు

16-12-20 బుధవారం సాయంత్రము 5-30 గంటకు

శ్రీకృష్ణలీలావివేచన సీమిలునందలి కృష్ణలీలా నాటకమును

27-12-23 గురువారము రాత్రి 9-30 గంటకు కృష్ణలీలా నాటకము తరువాత కథ

కంసవధయము గర్వభంగ

నాటకమును 28-12-23 శుక్రవారం సాయంత్రం 5-30 గంటకు

కంసవధ, యమ గర్వభంగమునకు తరువాత కథ

రుక్మిణీహరణమును 29-12-23 శనివారం రాత్రి 9-30 గంటకు

నదారమె నాటకమును 30-12-23 ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటకు

మహాత్మా కబీరుదాసు చరిత్రమును 31-12-23 సోమవారం సాయంత్రం 5-30 గంటకు

చ భావనా నాటకమును

1-1-24 మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటకు

ప్రహేళిక నాటకమును

బ్రాహ్మే ముత్యాలపేట పోలీసుస్టేషనునకు నున్న పాలెనుభియేటరులో ప్రదర్శించెదమని

చెన్నపురిపేట లుగదకు వచ్చి తగు ప్రయత్నము

యోగగోరెయము. ఎస్. సాగేశి రావు కేసేజరు. వినోదరత్నాకర జి. పాపం. వీరన్న, (హైద్రాబాద్).

ఆ గ్రంథ గంభీరము; విజయనగరం.

ఆంధ్రకర్మాగారమునకు మాటలాడు వేయించుటకు ఏజింటు కామయ్యను ఏజింటు అయిన కోరువూరు మానేజింగ్ డైరెక్టర్ గారిచేతను నియమించుట తేలియగలవు.

1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఇయ్యది పర్వపురమాహాత్మ్య కథను ఆధార
గొని వ్రాయబడిన క్రొత్త కావ్యము.
పరిశీలక కార్పొలనును, 7, రంజితబిల్డింగ్, మదరాసు

సామాన్య వార్తలు

అఖిల భారత దేశీయ దేవాంగవహజనసభ

ఈనెల 30-31 వ తేదీలలో జరుగనుండు దేశీయ సభ, నిలుపుదల చేయబడినది.

కాంగ్రెసు నాయకులు

శ్రీమాన్ యన్. శ్రీనివాసయ్యగారును, సి. విజయరావుగారును నిన్న రాత్రి బయటదేరి కాకినాడకు వెళ్లిరి.

జి. జిం. జే. భాగ్యం గారు పూనాకు వెదలిరి.

బెంగళూరు అమెచూరు నాటక సంఘము

ఈ సంఘమువారు శేపు బుధవాసము సాయంత్రము 8-30 గంటలకు సాదారణమాలినుడు "రాజీంద్ర" నాటకమును కన్నడభాషయందు ప్రదర్శింపబడును. అంతర్వాస్తవ్యులగు టి. రాఘవాచార్యులు గారు మాఖ్యపాత్రను ధరింతురు.

వెలగూరి గ్రామ్యయెల్ల తృప్తియసమావేశము

ఈ సమావేశము రా.గల 27 వ తేదీ గురువారమునాడు ఉదయము 9 గంటలకు కే.పె.లోని వెలగూరి, కాకాలమందిరమున ప్రారంభమగును. కాకాలాధ్యక్షులగు డి. పి. డి. అప్పారావుగారు అధ్యక్షాధ్యక్షతను వహింతురు.

గ్రాంధస్థీ కారము

దాక్షిణ్య ఆంధ్రక కె. కమార స్వామిగారిచే రచించబడిన "భా. తిరుకళ కులభాషామ" అను ఆంగ్లగ్రంథమును దివ్యజ్ఞాన ప్రచురణాలయమువారు పంపగా కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఈ గ్రంథమునై మా ఆభిప్రాయమును ముందు తెలిపెదము.

మదరాసు ఆరోగ్యము

డిసెంబరు 22, 23 తో ఆంధ్రమైనకారమున 47.5 మరణములరేటు 47.5 ఉండెను. అంతకు పూర్వము వారమున 48.2 ఉండెను. కలరా 4 కురికి తగిలెను. ఒకడు చనిపోయి, స్కాటికము 7 కురికి పోయెను. ఒకరు చనిపోయిరి. ఇన్ ఫ్లూ యెంజికలక ద్వార చనిపోయిరి. ఇతర జబ్బులవలన 41 కురికి చనిపోయిరి. కడదినన వర్షమున ఇదే కారమున 46 మంది చనిపోయిరి.

కాన్యాంధ్రులు

కాన్యాంధ్రులు "కడపజిల్లా నందలూరులోని" "కె. నెంట్లు లై మునర్కన్" వారు పంపిన సుందరముగు 1924 సం॥ కాన్యాంధ్రులను తెలిపిన కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. అదవిజగద్వ ప్రసహించు నదియొక్క సుందరముగు దృశ్యముయొక్క చక్కని పటము లిగి ఈ కాన్యాంధ్రుల చిత్తమునకు వచ్చెను.

రాజమహేంద్రవరము నుండి మార్గశి 30 ను అ కు సన్మహరి క్యాలెండరు చేరినది.

మదరాసు రాష్ట్రీయ గ్రామాధికారులసమావేశము

వేళము: ఈ సమావేశము రా.గల జనవరి 19, 20 తేదీలందు గ్రామీణదృష్ట్యానుభవీతాని సాంధ్యమసలముందు జరుగును. గ్రామాధికారులకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయము లాసమావేశమునందు చర్చింపబడును. తీర్మానములను సమావేశమున రా.లో చేసినట్లు బంపవలెనువారు బి.వి.సి. (381, బి.సి. సాలిపేటి, మదరాసు) పంపవలెను.

మధ్యపరగణాల శాసనసభకు స్వరాజ్యపక్షమున

ఆంధ్రయువకుడు జయమును పొందుట గురివాదాలలో భాగస్వామిగా గాను శ్రీయంత అద్దమిల్లి పాలిమిదాచార్యుల రావమండిగారు శ్రీయంత యాద్యుగంటి రాఘవేంద్రరావు లొచ్చెరుగారు మధ్యపరగణాల శాసనసభకు స్వరాజ్యపక్షమున అభ్యర్థిగా నిలిచి యెన్నికలలో జరిగినందు పొందినారు. వీరు దయాధర్మి స్పృహ ములును, కాంతి గుణములును, నిర్భయకోపములును, భవనములు, నైయున్నాయి. వీరు ఆంధ్రయువకుల కీర్తిచిహ్నములు మధ్యపరగణాలలో సామర్థ్యవంతమైన మహానాయకులు.

యల్లారాజు విజయ రామయ్య కొండపాడు.

"మంత్రులందు విశ్వాసము లేదు"

విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము వలన ఏర్పడిన వ్యతిరేకతలను బట్టి ప్రస్తుతమంత్రులను జరుగ నిచ్చు విషయమై ఆలోచించుటకై మదరాసు గవర్నరుగారును భార్య కార్యనిర్వాహక సభ్యులును ఈనెల 27 వ తేదీ గురువారమునాడు ఉదయమునందు సభ వేళ ముగిసినది తెలియుచున్నది.

శ్రీ క్రైస్ట్ ఆఫ్ ఇండియా

ఈ ఆస్పత్రియే తెలుగు ప్రజలకు శిక్షా వార్తలను దింపి సర్వసాటి జనము 16 వ తేదీ నుండియు బాప్టిస్టులకు, యస్. కనానందు గారి నాయకత్వమున ప్రాభుత్వమును, తెలుగు 4 కంటల రూపాయలు ఖర్చుకొందును. అన్ని విధముల వార్తలను పంపబడును. ఈనాటిని నిర్వాహకదేవుడు భారతదేశమునకు బాప్టిస్టు విభుల నిర్వహించుట యని తెలుపబడినది.

కోవల తెన్నా చార్య సాంప్రదాయ సంఘము

శ్రీరంగమునందలి ఈసభ మొక్క కిం వార్షిక సమావేశము గడచిన 20 వ తేదీనాడు కాలము శ్రీరంగమునందు జరిగెను. మదరాసు సభ్యులు కే.మూర్తి రామచంద్ర శెట్టిగారు అధ్యక్షాధ్యక్షతను వహించిరి. సభకు అనేకులు హాజరుండిరి. కోవల వేదాంతద్వైతమున పాతకాల విద్యార్థులకు బహుముఖము కంచివెట్టిబడిన ఇరువురు విద్యార్థులకు ఖద్దరు కావడ లోపగ బడిన రాగలన వత్సరమునకు భువనగిరి వేదాంతాధ్యక్షులు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. (ఒకవిలేఖరి)

అనంత ఆస్థానము రిజిస్ట్రేషన్

అనంత ఆస్థానము రిజిస్ట్రేషన్: 12వ రాష్ట్రీయ సమావేశమున ముగిసినప్పుడు కేంద్రకాకాలలో మదరాసు రాజధానియందలి అనంత ఆస్థానము రిజిస్ట్రేషన్లు సమావేశమై ఒక సంఘము చేర్పాటుచేసికొనిరి. సంఘమునకు సాలిపేటిబి.పి. రామనాథమగారు అధ్యక్షులుగను, టి. శ్రీనివాసమొదలగు గారు (ఈ కోర్టు) రా. సాలి. ఎం. ఎస్. కే. సాలి. ఆంధ్రక (తిరుకణ్ణమలై) టి. ఎస్. రావకృష్ణశెట్టిగారు (చిత్తూరు) ఉపాధ్యక్షులును ఎన్నుకొనబడిరి. జి. శ్రీ రామనాథమగారు కార్యదర్శి ఎన్నుకొనబడిరి.

బెజవాడ టెన్నిస్ ఆటలు

బెజవాడ టెన్నిస్ ఆటలు: బెజవాడలో లోక మాన్యుటల టెన్నిస్ టూర్నమెంటు ఈమధ్య ఏర్పాటుచేసి టెన్నిస్ పంపెయటల టెన్నిసునందు ప్రసిద్ధిచెందిన కె. పి. లక్ష్మీనారాయణ, ఎస్. నారాయణమూర్తి, పి. మార్కంజేయ్యులు, పి. వి. సుబ్బాస్వామి, కామేశ్వరరావు గారు హాజరుండిరి. పంపెయటల టి.పి.పి. రాజుగారికిని కె.ఆర్. పి. రాజుగారికిని జరిగిన మంచిము కనోపాతమునందెనుకునకు టి.పి.పి. రాజుగారి గెలిచిరి దెయ్యనందు. కామేశ్వరరావుగారు మొదలయిన ఒకవైపున, టి. పి. పి. రాజుగారు, జి. ఆర్. పి. రాజుగారు మరొకవైపున పైసాన్ని సిద్ధముగనుండిరి. రెండవవైపున టెన్నిస్ ప్లేటింగు జరిగెను. (ఒకవిలేఖరి)

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము: జనవరి నెలలో సమాజమువారి యాజమాన్యమున జరిగిన అన్నదానసమాజ సమావేశము కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు. మహాశివ భక్త్యుత్సవకైగాదు 24 మందికి పి. కామాక్షి మ్యుగారు 72 మందికి, గోపత కారాయణస్వామి శెట్టిగారు 72 మందికి, టి. పి. వేణుగోపాలశెట్టిగారు 100 మందికి చింతలూరు పోర్టుకమ్మగారు 86 మందికి, మన్మథ శెట్టి మారతాకృష్ణ శెట్టి గారు 14 మందికి మారపాటి వరదరాజుశెట్టిగారు 38 మందికి, తిరికాచల శెట్టిగారు 80 మందికి, పి. వి. మురియప్ప శెట్టిగారు 100 మందికి, కొర్రపాటి రామమగారు 20 మందికి, బచ్చా నరసింహులు శెట్టిగారు 10 మందికి, ఎమ్మలూరు మునియ్యయ్య శెట్టిగారు 20 మందికి, యం. డి. రామస్వామి శెట్టిగారు 20 మందికి పూరి ముప్పయ్య శెట్టిగారు 16 మందికి, ముప్పయ్య ముప్పయ్యగారు 24 మందికి, ఎ.మూర్తి రామస్వామి శెట్టిగారు 10 మందికి కామాక్షి అమ్మగారు 72 మందికి కీ. శ్రీ. రా. 11 మహారాజయ్యగారి క్షాపకర్తమై 140 మందికి ఇదివరకు అన్నదానము జరిగెను.

విశాఖపట్టణము తుపానునిధి

విశాఖపట్టణము తుపానునిధి: ఈసభకి దింపబడిన వేరస ఫెండ్రెయి రూ. 6020-6-4 తరువారి ఈక్రందిమెంట్లమును చేరినది. చెరువు కృష్ణమూర్తిగారు రూ. 5. టి. పి. గోపాలస్వామి నాయకుగారు, తిరుమనాబ్ది రూ. 4, నేటి సర

ఆరోగ్యవారము

హెల్తు ఆఫీసరు ప్రకటనము

మద్రాసు కార్యకేంద్రము హెల్తు ఆఫీసరుగా రిక్రీడికల జనము గానించుచున్నాడు:

జనవరి 14 వ తేదీ మొదలు 19 తేదీవరకు ఆరోగ్యవారము శిశువులపద్యము జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయుటకు చేస్తుంది. వీటిని సామర్థ్యమునందు మారువరతి వసులో ఈ ప్రదర్శనములు జరుగును.

సంవత్సరమునకు ఒకవారముదినలైనను ఆరోగ్యవారము ముఖ్య ప్రజలకృష్టి ఆరోగ్యవలయును సు ఉద్దేశముతో ఈ ప్రయత్నములు చేయుచున్నది.

ఆరోగ్యము కాపాడుకోవలయునని పలకడం దుర్భాసామలేకందేన హెల్తు ఆఫీసరు ప్రయత్నములన్నియు కృత్యమగుచుండును. ఒక వారముదినములు ఆరోగ్యవారము లకు ప్రాముఖ్యముగ ఆరోగ్యవారము సాధ్యమని నిరూపింప ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. పటములకు ప్రదర్శనములు, కరకుతిములకు పరిచెట్టులు, ఉపవాసములు పోటీపడెములు ఈ వారమున జరుగును. ప్రవేశములు లేవు. ప్రసూచిత్వముండు పోటీపడెను. జరిగెను. పోటీ చేయవలసిన పాఠకులు పోలిక, మిలిటరీ, అంబులెన్సు కోరుతున్న వేరవారు జనవరి 10 తేదీలోగ దళాదులకు ముఖ్యవలెను.

ఈ సంవత్సరము మద్రాసునందు 3 ఇతరరంగములందు అవలంబి పరిగెడు కార్యములును కల్పిం హెల్తు ఆఫీసరుగారు ప్రకటించుచున్నాడు. వీలైచోట్ల ఆరోగ్య ప్రవర్తనములను జరపవచ్చును. మాజిలలాంతరి సమావేశముతో ఉపవాసములను జరుపవచ్చును. శిశువులపద్యము జరుపుటకు వీలైనప్పుడు ఆ ప్రదేశమునందు వీరవలెను. వారమునందైనను శుభముగల కర్తవ్యముల ధరించునట్లు ఏర్పాటులు చేయవలెను. వారిరువురు తినుటందు ముఖ్యమైనవి.

చిత్తు కార్యక్రమము

మొదటిదినము పొంపిలను. ఈదినము ఉదయం ఆంధ్రక తిరు గృహమును శుభవరమునందలెను.

సామంతము: గృహమునకు పశుభిముగ నుండుకో నకు ఆమచియమై ఉపవాసములు జరుగవలెను.

రెండోదినము: జగము గ్రామమునందు శుభవరవలెను. సామంతము ఈవిషయమై ఉపవాసములు జరుగవలెను.

మూడోదినము: ఉదయం శిశువులకందగతు అభ్యంగన స్నానము జరుగవలెను. శుభముల కర్తవ్యమును శుభ్రుల కర్తవ్యములను వీరవలెను స్నానముకొనుట చేసికొని బయట ఆకారములను ప్రయత్నించవలెను. సంవత్సరము కయములకు లోబడిన శిశువులందరికి ఒకచోట చేర్చవలెను. అన్నివిధముల చిత్తు గోగిన శిశువులకు బహుముఖ నిర్వహింపవలెను. శిశువులను ఎట్లు పోషించుట అను విషయమై ఆచార్య సమావేశమయిండు రిలల కో ఉపవాసము మివ్వవలెను. వీర్వుల శిశువులకు చింత చేయవలెను ఇవ్వవలెను.

సాయంత్రము: శిశువులకందగతు గోగిన లోలిల విషయముగురించియు మాజిలలాంతరి సమావేశముతో ఉపవాసములు జరుగవలెను. వీలైన ప్రదర్శనములకు జరుపవచ్చును. ఈ దినమునందు స్త్రీలకు సంబంధించిన దిన ముకంటి వీర్వులు లర్పియు పాతకేతియందే యుండవలెను.

నాల్గోదినము: చిత్తు వారు వెదవారు అందరు శుభముగ స్నానమునర్పి శుభముల కర్తవ్యములను ధరించవలెను. సాయంత్రము ఆరోగ్యమార్తములమై యుపవాసము, పోటీపడెములు ఆటలు చేయు కొనవి జరుగవలెను.

అయిదోదినము: ప్రార్థనదినము. అందరు కివాలయములకు గాని శిశువులకు గాని మనీయిండుగా పోవలెను.

ఆరవోదినము: విద్యార్థులు (బాలములు, బాలికలు) సమావేశము కావలెను. పోటీపడెములు జరుగవలెను. ఆరోగ్యమార్తములమై ఉపవాసము లివ్వవలెను.

పి. సాస్వామి నాయకుగారు రూ. 5, రా. సాలి జయంతి: మూర్తిగారు రూ. 5, జి. వెంకటాచార్యగారు 4-6-0 ఎన్. ఎస్. కృష్ణమగారు కో. కం. రూ. 5, ఎన్. జి. కృష్ణయ్య రు. 5, మూర్తిగారు మొదలు రూ. 10, కే. ఎస్. నారాయణరావుగారు రూ. 5 ఎన్. కామేశ్వరరావుగారు రూ. 1, ఎం. రామమండలపుగారు రూ. 1 అం. సామంతములగారు రూ. 15, టి. వెంకటేశ్వరమూర్తిగారు రూ. 10, వేణు అయ్యతంగారు రూ. 10, కే. నూర్జిరామయ్యగారు రూ. 2, ఎన్. మూర్తిగారు రూ. 5, విజయ కం. మహారాజుగారు రూ. 200, సి. కె. దత్తశర్మగారు రూ. 5, మార్యకేర ముప్పయ్యగారు రూ. 1, టి. సంబంధంగారు రూ. 5, తిరుమనాబ్ది మేసము రూ. 6,499-12-4.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922-23 సం. దీపంబునవల 25-వ తేది

మంగళవారము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

రేవటికినము కాకినాడలో అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ గూడును. దీనియందు చర్చించి నిర్ణయించబడెడి తీర్మానములే కాంగ్రెసుసభ యందు విచారించబడును. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల బాధ్యత, మిగుల విస్తారమని గ్రహించవలెను. వీరు తమ బాధ్యతల నెంత జయ క్రడముగ నిర్వహించిన, కాంగ్రెసుసభ కంటే విజయము గలుగునట్లుకు సందియములేదు. ఈసభ నిర్ణయించవలసిన క్రథానసమస్యల నిండుక వివరించెదము. కాసనసభల ప్రశ్న, యీసంఘమువారి దృష్టి నాకర్షించగలదు. ఉభయపక్షములవారును కలిసి డిల్లీలో రాజీ తీర్మానమున కంగీకరించిరి. కాసనసభా ప్రవేశమువలన దేశమునకు లాభ మిసుమంతయు గలుగదని బహిష్కారపక్షము వారు మనస్ఫూర్తిగ నమ్ముచున్నను, అనవసర వివాదములను సృష్టించుకొనియుండుటకు, రాము బహిష్కారప్రచారము మానుకొనుటకును, కాసనసభా ప్రవేశముకొకు యత్నించుచున్నవారికి సరోధము గలిగించుటకును, సమ్మతించిరి. తీవ్ర బహిష్కారవాదులగు మహమ్మదాలీ, రాజగోపాలాచార్యులు, గిద్దానీ, రాజేంద్రప్రసాదు, మొదలగు నాయకులు సమాధాన తీర్మానము నామోదించిరి. తర్క సూత్రములబట్టి జూచిన, రాజనామా విదర్భముగ దోషకమానక. కాసన సభా ప్రవేశమునుగాని, కాసనసభా బహిష్కారమునుగాని విధింపక కాంగ్రెసుసభ మానము చాల్చుటచే, క్రజలస్థితి సందిగ్ధమయ్యెను. ఎట్టి ప్రమాణము ననుసరించుటకును వారికి వీలులేక పోయెను. కాంగ్రెసు ప్రామాణ్యమునకు నష్టము గలిగెను.

అయినను మానవ వ్యవహారములు కేవలము తర్కసూత్రముల ననుసరించి నడువవు. పరస్పర సఖ్యముకొరకును, సుహృద్భావము కొరకును, ప్రియమగు వాంఛలను సయితము కోల్పోవలసి వచ్చును. పోదరులు మరల సరియగు మార్గమునకు వచ్చువరకు కొంచెము ఓపికపట్టవలసి యుండును. భారతీయులలో నుకరికొకరు ఇచ్చిపుచ్చుకొను స్వభావమును పోషించకలెప్పుడు. ఆ కారణముచే తనే పట్లలో సమాధానమును కిరుపక్షములవారును అంగీకరించిరి. బహిష్కారపక్షమువారి తరుణమున జూపిన క్రొగము నిరుపమానము. బహిష్కార ప్రబోధమువలన ప్రజల నింకొకమారు నూతనోత్సాహభరితులగు నేయు నకకాళము గలదని వారికి దెలియెను. మరిల మూడుసంవత్సరముల వఱకు ఇట్టి మహదవకాళము లభింపవలయు వారికి దెలియెను. గాంధీమహాత్ముని కిత్సంతప్రియమగు కార్యమును తాము సలుపలేకపోతిమి గదా యని, వారి కిమిలే మనస్తాపము గలుగుటయు సహజము. అయినను కాంగ్రెసుపై భక్తి జూపుటకును, స్వరాజ్యమునువాడతో పోరాటము గలుగకుండుటకును, వారు కడు నిగ్రహముతో మెలగిరి. కాంగ్రెసు

తీర్మానమునకు భంగము కలుగకుండ నడచిరి. అట్టి నిగ్రహశక్తి నే యిక్ముందును వారు కనబఱచి నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమునకు తోడ్పడుట సంభావ్యము.

జరిగినదానికి వగచి ప్రయోజనములేదు. ఉన్న యవకాళముల నాభారముగ గ్రహించి ముందుకు నడుచుట ధీరుల లక్షణము. ఇంతవరకు నమలులోనున్న, కాంగ్రెసు తీర్మానముల భావమేమి? కాంగ్రెసు సభ త్రివిధబహిష్కారమును తొలగించలేదు. బహిష్కారభర్తృము నామోదించుచునే యున్నది. కాని కానిప్రచార మను మాత్రము విధించుటలేదు. కాసనసభా బహిష్కారప్రచారమును విధింపకపోయినన, బహిష్కార భర్తృమొలగలేదు. ఏలనన కాసనసభా ప్రవేశమును, కాంగ్రెసుసభ విధింపలేదు. కాంగ్రెసుదృష్టున కాసనసభలకొరకు పెచ్చింప సమ్మతించలేదు. ఈ విషయమును స్వరాజ్యపక్షనాయకులగు దాసు నైహూక్రశ్మతు లంగీకరించుచునేయున్నారు. ఎవ్వ రయినను అపార్థముల తెలిపినచో, అందుకు వారే బాధ్యులుగాని స్వరాజ్యపక్షముగానేరదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములుండగ, స్వరాజ్యపక్షమువారు డిల్లీ సమాధానమునకు వ్యతిరేకముగ కాసనసభలకును కాంగ్రెసునకును మరల సంబంధముగలిగింది, కాసన సభలనడవడిని కాంగ్రెసుసభ నడువవలెనని కోరుట ఎంతమాత్రము ధర్మముగానేరదు. అట్టిబాధ్యతను బహిష్కారనాయకులు భరింపజాలరు. అట్టి తీర్మాన మును ప్రవేశపెట్టుచో, అసహాయవాదుల కనేకులకు కాంగ్రెసుసంచలనముతో సంబంధముదప్పి పోవును. కాంగ్రెసుసభ నిర్వీర్యమగును. కొరమాలిన తమాషాకొరకు, కాంగ్రెసుసభను భస్మంబు మెలర్చుట వీరికిని పాడిగాదు.

వి. కే. పటేలుగారిట్టి సంబంధమును కోరుచున్నను, దూరమాలోచించి తమవంతమును వదలు కొంతురని భావించెదము. చిత్తంజనదాసుగారు రామిట్టి విపరీతిపుకొన్నను గోరమని స్పష్టపరచియుండిరి. కాంగ్రెసునకును కాసనసభలకును సంబంధ మిది వరకే లేదని ఎల్ల రంగీకరించుచున్నపుడు, బహిష్కారవాదులు మరల బహిష్కారవిధిని ప్రవేశపెట్టవలసిన యవసరము గనుపించును. ఇట్టి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి వివాదములలో మరల దిగుటవలన గలిగెడి ప్రయోజనమును గనుపించదు. ఈసంగతిని గిద్దానీ, రాజేంద్రప్రసాదు, వల్లభాయీపటేలు మొదలగు న్నుద్రుస్థ అసహాయనాయకులు దెలిపియేయుండిరి. దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారును ఇట్టి యభిప్రాయమునే సూచించియుండిరి. ఏకారణముచేనయినను, స్వరాజ్యపక్షమువారు, కాంగ్రెసు సభను కాసనసభల వలయుములోనికి దింపుటకు యత్నించునడల, విగిలిన సభ్యులందరూ వీరి కయత్నిమలను ప్రతిఘటింపక మానరు. అందుచే జనపరమగు నీ వివాదమున కేడ మీయక, నిర్మాణ కార్యక్రమమును క్రద్ధతో నిర్వహించుటకు మార్గమేది యనువిషయమై, ఉభయపక్షముల వారును తిరుదృష్టిని కేంద్రీకరించుట, సంభావ్యము. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణము విషయమై తమ యభిప్రాయములను కాకినాడ కాంగ్రెసుసభలో దెలిపెదమని, దాసుగారు వాగ్దానము జేయుచున్నారు. విగిలిన నాయకులందరూ తమతమ సూచనలను తెలియచ్చుట నిశ్చయము. అన్నిటిని క్రోడీకరించి, కార్యము త్వరితముగ సఫలమగు మార్గమును అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ నిరూపించుట మఖ్యావసరము.

విశేషకాలము నీ విషయముకొంకే వినియోగించుట లాభకరము. నాయకులు తమతమ యనుభవములను సూచించి, జయోజనము కారణముల దెలిపి, కాంగ్రెసుసంస్థలను పునరుద్ధరించు మార్గములను నిర్ణయింపవలెను. ఆయా రాష్ట్ర కరిస్థితులను తెలియజేయవలెను. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునందు తమకుగనుపించిన సాధక సాధకములను వివరింపవలయును. ఇందుకు చాలకాలము వట్టినను, విచారించబులేదు. రేవటి కాంగ్రెసుసంఘ సభవారి దృష్టిని ముఖ్యముగ నాగ్రించవలసిన దీ సమస్యయే. కాంగ్రెసుసభ్యులకును ప్రచారకులకును నిరంతర ప్యాసంగము గలిగించెడి కనుల నీ సభవారు సహించవలెను. ఇక్కర్వసు పట్ల కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘము క్రద్ధపహించజేరి, తన ధర్మమును నిర్వహించజాలదు. నిరాకరణోద్యమము బలముగ నుండనపుడు, నిర్మాణ మొలుకొనసాగునని కొందరకు భయమందుట సహజము. బహిష్కారతీర్మానము విషయమై పట్టుదల జూపెడివారి నీ సందేహము ముఖ్యముగ బాధించుచున్నది కాని, నీ రాజగోపాలాచార్యులు గారుగూడ యంగుఁగిందీయా పత్రికలో నిటీవల వ్రాసిన వ్యాసమునందు, త్రివిధబహిష్కార ప్రచారము సపుడు జేయవలెనని తాము గోరజాలమని దెలిపిరి. బహిష్కారప్రచార మిపుడు జరుగనిచో, నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణ మొక్కటియే మిగిలి యుండును.

ఇంతకుబూర్వము నిర్మాణము త్వరితముగ జరుగుచున్నచో, నిరాకరణమును బలపడెడిది. కేవల వ్యతిరేకకద్ధతియగు నిరాకరణము, నిర్మాణభారము లేకుండ చిర కాలము నిలువజాలకు. విద్యాలయబహిష్కారము కొనసాగుటకు జాతీయవిద్యా ప్రతిష్ఠాపన మవసరమైయుండెను. న్యాయస్థాన బహిష్కారము కొనసాగుటకు పంచాయతుల నిర్మాణ మవసరమై యుండెను. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము కొనసాగుటకు, కద్దరు వస్త్రనిర్మాణ మవసరమై యుండెను. ఇట్టి నిర్మాణము కొనసాగకపోవుటచేతనే, నిరాకరణమునకు బలములేగెను. ఇంకను కేవల నిరాకరణవిషయమై మాత్రము ప్రబోధము సలుపుచుండుచో, అదిఫలరహితమగును. ఈమారు, అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించిన నిర్మాణ కార్యక్రమ ము ద్వారా సహాయనిరాకరణోద్యమమునకు సహాయము గలుగవలెను. సహాయనిరాకరణోద్యమము కరాధీన భ్రమనుండి ప్రజలనుదప్పించి, స్వయంసహాయమువంకకు దృష్టిని మార్చినది. కాని, స్వయంసహాయము ఆచరణలో లేక మాటలలో నిలిచియుండునంతవరకు, నిరాకరణము విఫలమగును. ప్రజలు కొంతకాలము నిరాకరణమార్గము ద్రొక్కి మరల పారతంత్ర్యమార్గము ద్రొక్కుట కిదియే కారణమగుచున్నది. స్వరాజ్యనిర్మాణవికముందు దీక్షతో జరుగుచో, స్వయంసహాయప్రతిభ సువ్యక్తమగును. స్వరాజ్యము ఆనతికాలములో ప్రత్యక్షమగును. ఇక్కర్వము జరుగనియెడల, అసహాయోద్యమము సయితము మాటలమాటయగును. కాంగ్రెసుసభ మరల మూడునాళ్లముచ్చట క్రోడకుడిగి, గాంధీమహాత్మునిగొని తెచ్చిన, బెన్ను త్యమును కోల్పోవక మానదు.

ఈ సమయమున కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను, దేశ ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకు, కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులే బాధ్యులు. వారు తమవిధి నెంతవఱకు నిర్వహించెనో తెలియగలదు. కాంగ్రెసు సంఘమువారు విచారించవలసిన సమస్య లింకను గలవు. హింకూ మహమ్మదీయ సమస్య పరిష్కార మెంత ముఖ్యమో ఇంతకుమున్ను లేట

పరచియుంటిని. హిందూ మహమ్మదీయ సంబంధమును నిర్ణయించుటకు, కాంగ్రెసు సభ కమిటీ వారు కొన్ని సూచనలు గావించిరి. ఈ సూచనల గూర్చి ఇప్పుడప్పుడే తీర్మానము గావించగూడదనియు, ప్రజాభిప్రాయము వెలువడుట కవకాశమియవలయుననియు, పండిత మాలవ్యాప్రభృతులభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈవిషయ మెటులున్నను, ఆధునికసంఘముల దృష్టియంతయు దేశ సేవయందు లగ్నమగునటులజేసిచో, సఖ్యము తప్పకబలపడును. బౌద్ధభాషము వ్యాపింపగలదు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును బలపరుచుటకయినను నిర్మాణకార్యక్రమమే ముఖ్యసాధనమని గ్రహింపవచ్చును. కాంగ్రెసు క్రీస్తునగూర్చి వివాదము జరుగవచ్చును. రాజగోపాలాచార్యులుగారు దిలిపినటుల, సామ్రాజ్యస్వరాజ్యముపై ప్రజల సమ్మతము చాలవలెకు దగ్గుచున్నది. కెనియానిర్ణయమునకు పిచ్చాట, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యముపై విశ్వాసము గుడురుట మిగుల కష్టము. కవిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమువలెకు, ప్రజల దృష్టి త్వరితముగ మంలుట పంతగాను.

అయినను, కాంగ్రెసుసభ ఒక్క పక్షము వారి సభగ నుండవలదు. సామ్రాజ్యస్వరాజ్యము నాశించువారికిని, పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాశించువారికిని కాంగ్రెసుసభ సమానవేదికగ నుండవలయును. కాంగ్రెసు క్రీస్తును మార్పునవలయునని, రాజగోపాలాచార్యులుగారు స్పష్టముగ తెలిపిరి. లాలా అజిత్ కరాయుగారేమి, ఇతర నాయకులేమి ఇటులనే యభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇందువలన మై వివాదపడుట యవసరము. కాంగ్రెసు అంగవిభాగమును మార్చుట కవసరము గలదని చాలకాలమునుండియు గుర్తింపబడుచుండెను. ఇందుకొకట ఉపసంఘమువారిని కాంగ్రెసు నియమించెను. వారు నిశ్చయించిన సూచనలను, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు విచారించి, అవసరమగు మార్పుల గావించవలయును. దేశము కడు సంక్షిప్త స్థితియందున్నది. అకలి సత్కార్యగ్రహము, బోర్మదొంగతనగ్రహము దేశ దృష్టి నాశింపచున్నవి. సత్కార్యగ్రహము కేట్టి సహాయ మొసగవలెనో, కాంగ్రెసు సంఘసభ నిర్ణయించవలెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిర్వహించవలసిన భారము మహాత్రమయినది. ప్రస్తుత మాండ్ర్యమును నిరుత్సాహమును తొలగించి భారతీయులను కార్యోత్సాహ పరచుటలేదుటకై కాంగ్రెసు నాయకులు తమ శక్తినంతయు భారబోయవలసియున్నది. ఇంకను వివాదములతో ప్రాద్దులమైన, దేశ వాణిజ్య పాలగును. కాంగ్రెసుసంఘ నిర్ణయ మెటులాందునోయని దేశము అత్యాచారముతో నిరీక్షించుచున్నది.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి నిరాశ

కెనియావిషయమై శ్రీనివాసశాస్త్రి గారికి గలిగిన నిరాశ మిక్కుటమని, వాస్తవపరిణామము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. వారు తాత్కాలికముగ సతివాదలయిరిని జెప్పవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు కెనియా ప్రభుత్వమునకును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును లొంగిపోయినటుల నిశ్చయము. ఈ సంగతిని శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు స్పష్టపరచుచున్నారు కెనియా నిర్ణయము విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ విజ్ఞాన నష్టపర్చి, తృప్తిజెందువారు, శాస్త్రిగారి యభిప్రాయమును గమనించుట యుక్తము. బ్రిటీషు మంత్రులకు ఏదెంటలుగ బనిచేయుచున్న ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రమార్గము దొక్కుట

యసంభవమని శాస్త్రిగారు గ్రహించిరి. ఆ కారణముచేతనే ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రజలకు సంపూర్ణ తాదృశ్యము వహించుట యవసరమని శాస్త్రిగారు ధైర్యముతో బలుకుచున్నారు. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమునో తృప్తిజెందెడివారు, శాస్త్రిగారి పలుకుట నించుక గమనించుట యుక్తము. కేంద్రప్రభుత్వము ప్రజలకు తాదృశ్యవహింప నలవలెను, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నిరర్థకమగు ననుట నిశ్చయము. కెనియా తెల్ల వారి దిలిపి టెడి సాకులన్నిటిని శాస్త్రిగారు నిశ్చేషముగ ఖండించిరి. ఓపికబట్టవలయునని రీతింగు ప్రభువుగారు దిలిపినసలహా శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికి సయితము వెగటుగ జోచెను. కెనియాసమస్యను పరిష్కరించుటకు సత్వరస్వరాజ్యపిఠియే ముఖ్యసాధనమని శాస్త్రిగారింగీకరించెను. అటులగుచో, మీరు లక్షణమువామతో నల చేతులుగలుగుగూడదు? ఇంకను భైత్యుకథకుల నలవిడనాడగూడదు? కడచిన ఎన్నికలలో విలవాదలోడిపోవుటయు, ప్రతిష్టానవాదలు జయమొందటయు, శాస్త్రిగారికి న్యాయముగనే గనపించుచున్నది. రీతింగుప్రభువుగారికి దేశము లెగినజవాబు చెప్పినదని వీరితలంపు. మితవాదలకును అతివాదులకును నికమీద భేదముండవలెనని, వీరి యుద్దేశము. అటులగుచో పూనాలో జరుగబోయెడి మితవాదసభ, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికితగు మార్గములను నిరూపించునా? శాస్త్రిగారిండుకు తోడ్పడుదురా? లేక తాత్కాలికగ్రహమును వెలిబుచ్చి, మితవాదులు మరల వెనుకంబైతారా? ఇందు కెట్టిజవాబు వెడలునో చూడవలయును. సప్రమాది దంధములతో శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి కేకపించుట లేదని చదవవలెను కనిపెట్టవచ్చును. సప్రమాది ఏర్పాటుల విషయమై మితవాదుల కెవరికయినను ఒక ఇంకను కొన యూపిరితో నున్నయెడల, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి లెంగుబాటు ప్రపంగముతో, అది పూర్తిగ సంతరింపకమానదు.

సామ్రాజ్యాభిమానము

హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యాభిమానము లేదని గుండెదెవారు, ఇంగ్లండున కెంతవరకు గలదో కరిక్షించుట యుక్తము. వాణిజ్యవిషయమున సామ్రాజ్యాభిమానము జూపవలయునని, కడచిన ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునందు అంగీకరింపబడెను. జాల్మవినుగా రిందుకు సమ్మతించిరి. ఎక్కడనయినను బావా అనురీతిని, అంగ్లప్రజలు సామ్రాజ్యాభిమానము గ్రీమ్రాజ్యాభిమానము బనికీరాదనిరి. జాల్మవినుకత్తుము ఎన్నికలలో సత్వరంలో నోడిపోవుట కిదియే కారణము. హరిల్డు కాక్సుగారు సోదే టైముస్పత్రికలో వ్రాయుచు, స్టెట్సుమాసీ మంత్రుల సదభిప్రాయములను శంకించిరి. సామ్రాజ్యమును నిలువజెట్టుట కిట్టి ఏర్పాటులవసరము గావనిరి. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూచనలను విచారించుట కేర్పడిన కమిటీరద్దు జేయఁజెను. ఇంగ్లండు బడాలు వెల్డియ్యెను కాలనీలమంత్రు లికిమీదనేమి జేసెదరో చూడవలయును. జె. ఎ. హార్బరు గారు, హిందూకత్రిక సావత్రికానుబంధము నందు వ్రాయుచు, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి ఆచరణయోగ్యము గాదనియు, దీనివలన క్రొత్త యుద్ధము లుదయించుననియు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ తాదృశ్య నెవరు వహించినను ఇంకను కంగీకరింపజాలరనియు, సూచించిరి. స్వార్థచింత ప్రబలింపును, సింహాంతములును, హిలోపదేశములును గాలి కెగిరిపోవుట సహజము.

ఆఫ్ఘనిస్తానము

ఆఫ్ఘనిస్తానమును తీవ్రముగ ముడలింపవలయునని, సర్ హమ్మిట్టను గ్రాంటుజోలు బ్రిటీషుప్రముఖులు గోరుచుండ, డెయిలీకానికలు, మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికలు తొందరవలదని వారించుచున్నవి. ఆఫ్ఘనిస్తానమునకు, జేరవలసిన ఆయుధములను బాంబాయిలో నిలిపివైచుట భావ్యముగాదనియు, అమీరుకు శత్రువువలె కరిగించుట సాధిగాదనియు, ఈ పత్రికలు హితమొసగుచున్నవి. ఫ్రెంచిప్రభుత్వమివిషయమై జోక్యముదీసికొనునని, టైమ్స్పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఈ సయమున బ్రిటీషు అధికారులు అనవసరకలవరమునకు చోటియకుండుట శ్రేయస్కరము. నేపాళముతో బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు జేసికొనిన సుఖత్ర నిబంధనలగించిన, ఆయుధములను ఇండియా ద్వారా స్వేచ్ఛగ దెప్పించుకొనుట కా దేశమునకు స్వతంత్ర్య మిచ్చినటుల గనుపించును. ప్రభుత్వమునకు ఎక్కుడు సౌకర్యములు చేకూరుటకు, క్రొత్తయొడంబడిక తోడ్పడగలదు. నేపాళమునకు వర్తింపజేసెడి సూత్రములను కాబూలుకట్ట నిరాకరించుట సమంజసముగ దోషదు. కర్జనప్రభువు ప్రభుత్వమును విడిచిపోవుచు బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమును అందు ముఖ్యముగ హిందూదేశమును నూతనోపద్రవమున ముంచుకుండ నివారించుట, అంగ్లరాజనీతిజ్ఞుల ముఖ్యధర్మము. భావిపరిణామ మెటు లుండునో జూడవలయును.

జీవహత్య

హిందూదేశమున కశువులకు సామప్రవాధి సుభవించిన, దానికి చికిత్స జేసెదరుగాని, కశువులను చంపివేయరు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు మాత్రము కశువులన్నిటిని వధించుట కుత్తరువుజేసిరి. ఈ యుత్తరువుప్రకారము, వేలకొలది కశువులు వధింపబడెను. కాని వ్యాధిమాత్రము తగ్గలేదు. బ్రిటీషు వ్యవసాయదారు లీవధి పనికిరాదని ప్రభుత్వమునకు మొరజెట్టిరి. కశువు లనేకములు వ్యాధి గురిరిన పిమ్మట, మరల పాలనిచ్చుచున్నను ప్రభుత్వము వారి యుత్తరువుప్రకారము వానిని వధించి తీరవలయును. ఇందుకు కర్షకు లెంతయు వరితపించుచున్నారు. వ్యవసాయమంత్రీ మాత్రము తన వద్ద తిని సమర్థించుకొనెను. జంతుశ్రమయాలమున వ్యాధులు వ్యాపించుననియు, వానిని వధించినగాని వ్యాధులు గురురవనియు అనవరతము దెలిపెడి పిచ్చి సిద్ధాంతమును సాశ్వాత్య వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు విడనాడుట లేదు. జంతువాళనముచే గాని మానవుడు సుఖముగ నుండలేదని చెప్పుట పరిహాసాస్పదముగాదా? సహజవిరుద్ధముగాదా? ఇట్టిసమృద్ధమునను శాస్త్రాధారము గలదిగాదు. ఇది కేవలము అనుమానముపై నాధారపడియున్నది.

కలకత్తా మెయిలు

నిన్నటినుండి యథాప్రకారము పోవుచున్నది

కలకత్తా వాల్తేరులెక్కుటలు తెగిపోయిన వాని మరమ్మతులు పూర్తియైవి. నిన్నటినుండియు బెంగాలు, బీహారుసంయుక్తరాష్ట్రములకు మద్రాసువంటి పోవు మెయిలులపాలు యథాప్రకారము కలకత్తా మెయిలులో సరాసరిపోవుచుండె నని ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమాస్టరుగారు తెల్పుచున్నారు.

విదేశ వార్తలు

ఇంగ్లాండు-కొబూలు

ఆయుధముల నాపివేయుట

బ్రిటన్ చేసిన తప్పు

లండన్, డిసెంబరు 22:—బొంబాయిలో ఆఫ్ఘనుల తుపాకులను అటకాయించుట చాల ప్రసిద్ధి, ఆఫ్ఘనుల ప్రభుత్వమువారి యద్యోగము ఇంగ్లాండుపట్ల స్నేహభావముతో లేని ఆకాశాన్ని పుడు తప్ప ఉట్టు చేయుట పాడిగానని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక వాయించింది.

ఇరిష్ ద్వులలో కాంతి నిలబెట్టలేకన్న కాబూలు అతి కారుల సహకారము తోడనే జరుగవలెను అనియుగాని దోహదంతో వారిని జేర్చుకొని జరుగువలెను. అమితము చాల ఉష్ణము జన్మ సంకతి తెలిసికొన వలెను. పూర్వపు స్నేహమును పూర్తి నిలబెట్టుకొనవలెనని ఆఫ్ఘనుల రాజ్యముయొక్క సుప్రార్థ స్వాతంత్ర్యమును నునము పెప్పుకొనవలెననుచున్నది.

పరాసుల యభిప్రాయము

‘లీ టెంపు’ పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది:—ఆఫ్ఘనుల పాను నుండి నచ్చు సమాచారములను జూడ పరాసులు అలక్ష్యము గ నుండుటకు విలువలేదు. పరాసులకు ఆఫ్ఘానిస్తాన్ లో మైత్రీతో నుండుటయేగాక ఆకేసులో నున్న పరాసులకు యుద్ధము చేతగాని విమానమును ది బొంబాయిపట్ల ప్రాచోపద్రవము రాకుండగ జేయవలెను. గౌరవముగా, ఆంధ్రులే అనుసరిం తెచ్చియు లండన్ ప్రభుత్వమువారి దిగ్విజయ పాపనిష్ఠానాంతో విరోధముగ నుండుటయొనలేదని తెలియును. కలగజేయువనము జేయుట లేదనియు తెలియజేసింది. ఇది నిజమైతే ఇంగ్లాండుకు ఎట్టియుద్ధోపాయములు తోచదు. అందుచే ప్రాచ్యుల కొంటినినిచ్చి భయపడ నేననుచు లేదు. భయపడుటకు ఆకాశము లేదు. రష్యానుకూల ఆఫ్ఘానిస్తాన్ స్వాతంత్ర్యముగ నే యుండవలెనని గోరుచున్నది. అంగ్లాండుకు తనవట్టు పెట్టలేదను ఆకాశముతో కర్ణాభ్రము అధికారమును బాంధించుకొని పోవునపుడు కాబూలుపై కదిలితప్పకను టకు రక్షించుట అంగీకరించరు. అట్లు చేయవలెను.

ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్స్

(ఆంగ్ల వర్తక ప్రత్యేక సంరక్షక పద్ధతి)

డొమినియనులకు సదుపాయములు

హోల్స్ కాక్కుగారి యభిప్రాయము

లండన్, డిసెంబరు 22:—హోల్స్ కాక్కుగారి యభిప్రాయము ప్రాయమున్నది. సామ్రాజ్యసభలో ప్రకటించబడిన ‘ప్రిఫరెన్స్’ ను డొమినియనులకు ఇచ్చి తీరవలెనని మ్యాన్, స్ట్రెట్టుగా రనుట సరిగాను. సామ్రాజ్యసభవారు ప్రజలపై తన్ను విధించుటకు అధికార మి యుండవలెనని దీని వలన అర్థమగుచున్నది. కాని ‘మా గ్నా కార్టా’ కా న న ను ప్రకారము ప్రజలపై తన్ను విధించు అధికారము కథవారికి లేదు. సార్వభౌమని కట్టి అనుమతమైన కలంపులేదు. అతడు సుప్రసిద్ధుడు సామ్రాజ్యసభవారు ఒక రాజ్యాంగసభవారి తన్ను హక్కులుగాని, మంత్రీత్వమువారికన్న అధికారముగాని లేదని స్పష్టముగ తెలియజేసింది. సామ్రాజ్యసభ తీగిన సభ్యుల కెవరు ను ఇట్లు చేయుదని అనతియలేదు.

బార్లిక్ గారు ప్రధానామాత్యుడుగ నుండి కామన్స్ సభవారి నూనించబడిన ప్రిఫరెన్సు నిరాకరించెదారే తమ చేతపు రాజకీయములే ఎక్కువగా మ్యాన్, స్ట్రెట్టుగారు మామకొనదున్నాడు గాని సామ్రాజ్యసభవారు నూనించబడినారు.

ప్రస్తుతము డొమినియనులకు ఇంగ్లాండుకున్న సౌకర్యములు డొమినియనులే బాధ్యతనుగల్గుచున్నది. సామ్రాజ్యసంరక్షణకు అవసరమైన ఎల్లకాలము ప్రేమ, విలువ చేకూర్చుచు వలెనని డొమినియనులు కలంబుచున్నారు. ఇట్టిపద్ధతుల వివాద ఎన్నటికి సామ్రాజ్యమును స్థాపించి యభివృద్ధిజేయుటకు విలువలేదు.

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యవర్తిత్వము

సంరక్షక విధానము

లీడ్స్, ఆగ్స్టా 22:—జే కె లో యి క్రమమును సంరక్షించుటకు సంకల్పమును విధించుటకు వికవిధానమును తయారుచేయవలెనని ప్రధానామాత్యుడు జోకసంఘము నియమించెను. కాని ఎన్నికలు పూర్తియగుటచే అత్యుద్ధి అవసరము లేదని చెప్పి ఆసంఘమును తిరిగివేసింది.

అయినానేతర కీ సంఘమువారు తమనివేదికమును తయారు చేసినారు. కాని దానిని ప్రకటించుటలేదానూ మంత్రీత్వమువారు నిశ్చయించవలెనని అయినానేతరకు తయారు చేయబడిన నివేదికమును ప్రధానామాత్యుడంగీకరించెనని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక వాయించుచున్నది.

బ్రిటిషు పారిశ్రామికపరిస్థితులు

శుభసూచనలు

మొత్తముగా ఇకపదారులను క్రమ 85000000 పానులను అమ్మి పోవలెను. చాల గొప్పదని ప్రారంభించి చేయుచున్నాడు.

కార్మిక పక్షమువారి విజయము

రాంకే మగ్నానాల్ గారి యభిప్రాయము

లీడ్స్, ఆగ్స్టా 22:—ఎన్నికలైనప్పటికీ మగ్నానాల్ గారు యుద్ధమునుండి కిదియే ప్రభుత్వము, తమ విజయమునకు సంకల్పిస్తులేది. కామన్స్ సభలో బలాబలములను గూర్చి తెలియజేసింది. తనను ప్రధానామాత్యుడుగ నుండవలెనని గోరెనానా ఆపదని అంగీకరించెనని తెలియజేసింది.

ఇంగ్లాండులో తనతేని కార్మికుల సంఖ్య 48000 మంది కన్నెని తెలియజేయుచున్నాడు.

మొన్నటి దినములందు ఇంగ్లాండు నుండుచున్న నుండేను. కొంచె విపులు తగ్గవచ్చు ననుకొనుచున్నాడు.

జర్మనుల ఆర్థిక ప్రాణ

ప్రత్యేక ఆర్థిక వేర్తల సంఘములు

జరుగుచుగ కరిష్కారము చేయుట

లీడ్స్, ఆగ్స్టా 22:—ఇకను కొన్నిలాంపు న ను అ క త వా యి అ గు ట చే యూ ర పు జేకమునండి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులకు కలుకంపలేదు. కాని ఈ పని అకయు కీ ఘనముగ పూర్తియగుటగానా కంటియాలముగ అమెరికా ప్రతినిధులతో కలుగుచుండజేసింది.

జర్మను ఆర్థిక ప్రత్యేకమును సుప్రసిద్ధులకును విచారణముగ నుండు అభ్యుదయముగ అమెరికా సభ్యులలో వాయెన్ నేనాని నియమించెదరు.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులనుగూడ ప్రాంచి మిత్రమండలివా కా క్కుకొనింది. కాక్కుకొనిలోనే తక్కిన ప్రతినిధులుగూడ యూరపునండి కలగవలెను.

ఈసంఘము చాలాభకరముగ నుండునని మైక్లు పత్రిక తెలుపుచున్నది. ఇదికలలోనే ప్రాంచివారి సంఘమున కంగీకరించిన ఎరియో లాభకరముగనండి దనుచున్నది. ఇప్పుడేను పరాసులు తమవైఖరిని మార్చుకొన్నందులకు సంతోషించుచున్నది.

ఈసంఘములను లాభము గల్గు ననుచున్నది. క్రొత్త దృక్పథముతో జూచుట ఒక లాభము. వీరు క్రొత్తదృక్పథాన్ని విస్తృతముగా జూచుట తటస్థించునని తెలుపుచున్నది. వీరు ఆర్థిక విజయములే రాజకీయములలో సంబంధములేనంద విచారించెదరు. ఇవియేలాభము. వీరికులన ఇదికలలో విమోచయముకు తెలియక కలవరపడుతున్న రాజ్యాంగపాలకులకు మార్గదర్శకులు. ఇట్టి సమయమున అంతర్జాతీయ ఆర్థిక పీఠముల కానుపడుటకు వీరంటే గొప్పవారులేరు.

అమెరికనుల యభిప్రాయము

న్యూయార్క్, డిసెంబరు 22:—సప్తదినవారమున జర్మను లిచ్చుకొనిట్టి వారిద్దరుకు విలువనవిచ్చుచున్నారని తేల్చుకొనినపుడుతేదని అమెరికా ఆంధ్ర కారపరిధి తెలియజేసెను.

సరిహద్దుసమస్య-క తిన చర్య

లననర మనుట

సహించరాని పరిస్థితులు

లండన్, డిసెంబరు 21:—భారతదేశ భూభాగము సరిహద్దులలో కొందరు వారికలను బయలుపెట్టి గుప్తహాసుకు పరిస్థితులకు గలగజేసినియు వాటిని అణచవలయుననియు కల. హా నిలవనగ్రాంటు గారు తెలియజేసింది. అమెరికాకు ఈ విషయములూ చాలా చిక్కిలున్నవనియు హా నిలవనగ్రాంటు ఇచ్చి తుక్రమపడంలేదని యు మూట తెలియించు గాని పొటకువారి టేయము నిమిత్తము అమెరికా ఈప్రస్తుల కొత్తపూని ఎట్లులేన హుంకలను బట్టి ఇచ్చవలెను. చూతో సహకారము కలుపవలెను.

జూ వారములోబాల్ అమెరికా గారు తీవ్రమగు సర్వను తీసికొననిదో కాబూలునుండి బ్రిటిషులపై ఇంటికి గన్మొన దనునియు ఆఫ్ఘన్ అధి బాను ను బంపివేసెననియు తెలుపబడు రాకపోలకు వీలులేకుండ నూనివేసెననియు, వర్తమానమునకు అపుతేనెననియు ఆఫ్ఘన్ రాజ్యములో వైమానిక బలమును ప్రదర్శించెననియు, వీలెనచో కాబూలుగారు వైమానికవర్తము నడిపించెద మనియు స్పష్టముగ అమెరికా తెలియజేయవలెను.

20 ఏండ్లనుండి నేను ఆర్థని స్తా ను త న్నే హితుమన నున్నాను. ఈ జేకముతో క్రొత్తియొద్దనున్నంత భయము వా కింకాటి లేదు. అట్టి యుద్ధము చేయవలసినవచ్చు నేతా. అని భయపడక కరిచార్లులో స్వామియగిరిని హేతు భూతముగ కాంతిని కలగజేయుటకు వెనుదీచారు. ఈలోపు క్రొత్తిలను ఎత్తువపోయివారికి ఆర్థిక విధింపబడునని ప్రకటించెననింది. వాశక్యసరిహద్దులలో నున్న ఆంగ్ల క్రొత్తిలను గూర్చి భయపడవనరము లేదనియు తినచర్య తీసికొనబడుచున్నదనియు ఇండియా కార్యాలయమువారు ప్రకటించింది.

The International Transportation and Development Co. Ltd, BOMBAY. The World Drug and Chemical Co. Ltd., NOTICE.

The Extra-ordinary special meeting of the stockholders of the International Transportation and Development Co. Ltd., and The World Drug and Chemical Co. Ltd., was as notified held at the Registered Offices of the Company on the 15th day of December, 1923 and after duly considering the affairs of the Corporations a new Board of Directors was elected of the following gentlemen:—

1. Mr. K. Hanumanta Rao.
2. Mr. L. J. Hallen.
3. Shet Morari Narottamdas.
4. Shet Gokuldas Jamnadas.
5. Mr. C. Deddes.
6. Mr. Solbanna Kora.
7. Mr. G. T. Sipahimalani.
8. Mr. Ulal Nara an Kini.
9. Mr. G. Shivering Honrao.
10. Mr. M. G. Ramachandrarao.
11. Mr. Ismailjee Mohamadi.
12. Mr. V. V. Nayak. (Secretary.)

The Board of Directors will shortly meet to elect the necessary set of Officers as advised and to decide and adopt such kinds of Industrio-Commercial propositions as are immediately remunerative to the stockholders. The criminal proceedings against Mr. E. L. Hinman have been finished and on receiving the necessary original account books and other papers which are exhibited in the Police Court a complete report with the audited accounts of the Corporations will be published at the earliest opportunity.

The Executive Committee hopes that with the warm co-operation of the Board and the staunch support of all the shareholders the Corporations will surely have a very bright future.

K. HANUMANTA RAO,
Chairman of the Board of Directors.

నూతన పాఠశాలిక బహుముతిగ ఒక చిన్న రాజ్యము
నిచ్చెదను తెలియుచున్నది.

సాంస్కృతిక వాతావరణము
వివరణ:- నీ, మహారాష్ట్ర

శ్రీ గానపాదవిజయమహానభే

అధ్యక్షుడు మాలానామహమ్మదాల్, కిలాఫతుమహమ్మదాల్ అధ్యక్షుడు
మాలానామోకతాల్ మున్నగునాయకుల రాక.

హిందూమహమ్మదీయమైతి

కాకినాడ, డిసెంబరు 24:— కాకినాడ శక్తి సమన్వయభద్రుడు, అభ్యుదయముగ నెన్నుకొనబడిన మాలాశా బహుమ్యదలీకారము, కిలాఫతు మహాసభకు అభ్యుదయముగ నెన్నుకొనబడిన మాలాశా హోతరి గారును, ప్రతినిధులు చాలమందియు, ఇరిగేషను శాస్త్రమును యాచార్యులైన గిరికంటియ వేరి రాజమహేంద్రవరమునందలి ఇంజను చెడినపుట గల రైలు గిరికంటి అలక్ష్మయ్యగ వచ్చెను. మధ్య పోలాళూరు, హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు మున్నగు ప్రాంతముల బహుమతములగుంపులగు కచ్చి అలీసోదరులు పోవుచుండిరిని ఆత్మత్సాహాయితో సుర్వమును దెప్పిరి.

అర్రెజులోనే గాంధీసతీమణియూ, బీ ఆస్థను గారునూ, వల్లభాయీ పటేల్ గారునూ, రాజగోపాలాచారిగారునూ, డాక్టర్లు కె.వి.లా. గారునూ, డాక్టరు మహమ్మదు గారునూ, కే.కె.రెడ్డిగారునూ, కాంకడ గారునూ, కృష్ణమందిర చక్రవర్తిగారునూ, జేపి.వాసు గాంధీగారునూ కూడ వచ్చిరి. సేతు వచ్చిన ప్రతినిధులలో చాలమంది బొంబాయిండియు, మదరాసు నుండియు ఉండిరి. ఉత్తర ప్రాద్దేశ భాగములనుండి ప్రతినిధులు రాదు. మూడురోజులూ రావచ్చును, సి.ఆర్. దాసుగారునూ, ప.డి.మోతీలాల్ గారునూ గారునూ బుధవారమునాడు వచ్చెదరు.

అనీసాదురులు బండినుండి దిగగానే సత్కాననంఘము
అధ్యక్షుడగు కొండ వెంటిప్పయ్యగారి యాజమాన్యమున వారి
నినర్కరించి వార్షధ్యునలును, 'గాంధీయవాత్మ్యులుయై' అని
జరుజుబ్బాధ్యులు అను చెలరేక పూలవరముల వైచిరి. అంతటి
యిద్దరు అధ్యక్షులనున్న శోభిల్లిమాలగు కాకి కాడిపేర్లునుండి
ఊరేగింపుచేసి తీసికొనబోయిరి. దారిచుంటిను జనులు గుంపు
లుగుంపులుగ మూగి వార్షధ్యులగానించిరి. ఊరేగింపు సామిలైత్ర
మునను గాంధీయగణము చేరినది. పులాలగంఘ సత్కాననవ్రతము
లేపు సమన్వయపడుదురు.

అధ్యక్షులు: నెన్నో వదిలిన యిద్దరను వచ్చుటతో బా
 టీయవారు ప్రారంభమాయెను. శ్రేష్ఠ కొన్ని కథలు ప్రారంభ
 మగును.

కాంగ్రెసులోని స్వచ్ఛందీయ భాగ్యశము లేనా యని ప్రశ్నించుచున్నాము. గతమున, ఢిల్లీ మహాసభలలో కాంగ్రెసు భాగ్యశము లేనదనియు, వచ్చిన తరువాత కంటిని ముగించుట బహుశా యెంతవరకు జరుగునో చెప్పుటకు నిశ్చయము లేనట్లు విశేషాతీతము జనబంధిని నివేదియము ప్రచురించుచున్నది. నాటినుండి వచ్చిన కారణములు తొలగించుటకు ప్రయత్నించుట జేయుటవలన, అందరదృష్టియు హిందూ మహామ్యథిని మైత్రీ దిగిరి యా జనబంధిని కాంగ్రెసునం దంగీకరింప బడునా లేక ప్రజావిమర్శనమున కేరవలెట్లుబడునా యని ఆలోచనలు జరుపబడుచున్నవి ఈ జనబంధిని వలని ఫలితముగా నాటి విశేషములు పోయి మైత్రీ లేక భూమిని యనునివలయుమింను చూడవలసియున్నది. విశేషమునున్నట్లు విశేషములను అట్లే యుంచినయెడల ఉద్యమమునకు సప్తదాశకమును యేకాభిప్రాయము కాంగ్రెసుకు వచ్చినవారందరినను గాన్పించుచున్నది. కావున యావారమునందు అభ్యుదయోపన్యాసములును, కాంగ్రెసు కిలాఫతు సభల తీర్మానములును హిందూ మహామ్యథి జనబంధములకు సుబంధించి యుండవచ్చును.

కాకినాడలో శంకరాభిషేకమునాటియు మేఘములు పట్టి
యందెనుగానియపుడు కాలము చాళుగ నేర్పూర్తి. (అ. ౧వె.
మృగముల సర్పిను)

వకౌలానా మహమ్మదలీసా హేబు

చామర్ల కోట యూనియన్ బోర్డు సభ్యుల
స నా న ప త ము

దేవీయమహాభక్తు లభ్యమగు నెన్నో నుడిన మా
లానా వనమృదాలీ నా హాయిగారు కాకాదెవ వాపుమింద
గానిన్న మధ్యాహ్నము చామరకొలఁ జక్కనంద్ర రామరకొల

యూనియన్ బోర్డు సభ్యులు యాక్రిడిటెడ్ ముగ సమ్మత్రము
ను సంతర్పించి:—

మాలానా మనాభ్యుదయి సా హెబు గార,

కాకినాడ 28 వ దినోత్సవమున భాగ్యతూటను

అమ్మమ్మగారూ,

మేము చావర్ల కోట యూనియను సభ్యులము, ఈ విన్న
ప్రాముఖ్యతకు సట్టెముడ మోక వ్యాసము పూర్వకముగ స్వాగత
మొసగుచున్నాము. ఈ ప్రాముఖ్యత మిద నేయండి గాఢముగా
తృప్తి పోతుండి మాదుమంతర్ముఖులకింద ముక్తులను వాల్లే
రూలో అరెన్టు చేసినది వినినప్పుటినుండియును, మిదకాభిలా
షులమై యుంటిమి. నేటికి కాకినాడ కార్యగమన కలవ మానుదీర్చు
చా. చిరము సెవచేరం.

హి హాలాహా హాహాహు హామహా మాపట్టినమున
 రాంటికిను పిల్లనోటగుడ వివరదురుండును వా రాహామ
 ముని మరదీ హిందూ హామహా కంటెగుడ రొక్కప నులధ
 ముగ సంతోషముతో నుచ్చించెను. దీనినిబట్టిమడ వన
 మా హిందువులమును మహాత్ముదీయలమును ఒక-టబుంబము
 లోనికారమున నున్నామని చెలియుటలేదా?

ఈ వికమర్శము జేసారుకును మిఠ చాలమః జేరితిరి. ఇంకను చాలాని జేయకును ప్రతివట్టియు న్నానని మాకు తెలియును. ఇందును విశ్వరూపముండియు యీ మైత్రీ భంగముఁ జ్ఞాపితి. భయము మాకు గానించుచుండెను, కాని మిఠ వచ్చుటతో శానిపరు దొలగినని జేయు నమృతము.

మీ చరిత్ర లన్నియును యిప్పటికి 10 సంవత్సరములకుండి
యొక గవనించుచుంటిమి. మహాసంగ్రామము జరుగఁచుకొని యొ
కాంకశక్తి విధించి వెంటనే నిష్క్రమణముగానే తదిలి వచ్చెడి సంగ
తియు, యూరోపునకు కొలువుకువంటి ప్రతిభిగి రాజ్యవార
మును వడిపించియు, మరల తిరిగివచ్చినవకప తాత్కాలికరపున
ని క్రిందవేరి మాన్యుదేశోద్ధరణమునకై యెట్లు పనిచేసినదియు మా
కు తెలియును

విధి విధానములేవండ నిన్నున్న పనులను మీరు జేయుటకు
కారణము మీయందలి అపార గాఢ శిక్షణ క్రియే మీ గాఢ శ్రి
ధానమును వంచ. జేయుటకు యెన్ని నిష్పృహల గావించినను
అదిమరింతలు పడెను. బాధాను భవమును, కార్యసాధనయు
మీకు మార్గావస్థములుగ నుడుట. లు మీయొడ అందరపను
లకును లెను.

అర్జునువాళియా! దేశమిప్పుడు మిమ్ములకు దేశము
 మహాసభ-క-భ్యుత్పాదకునియై యున్నది. మహాగౌరవ
 కనుగొనినది. మీరుగలదు కులముగ కాంగ్రెసును భారతరా
 జ్యమువేరై యున్న కరుణకులవారిని రక్షిస్తే, ముందుముందు
 విజయముకలుగజేసి, మార్క్సకూమికి కాళ్ళోలాభముజేయవలదు
 మాకు నయ్యకలదు.

అదర్శాన్ని పుట్టించే సాధనము, భారత మహావీరులు యి
కలెందుకాల్లో కాకినాడలో బతుకనున్న శక్తియనుసంభ
వించుకు మహాసభలు అభ్యుత్థులుగ నెన్నుకొనుటకున యీ
రాష్ట్రమును ముఖ్యముగ ఆంధ్రావనియను
మహావీరులను బొందెనీ కలంబెనము.

మారు భారతదేశమునకు యిదివరకువలెనే శతభద్ర
క్రిశ్చియనుల చేయుటకు భగవంతుడు మీకు ఆయిరాజ్యము
విశ్వక్రమము నొసంగుగాక యని తుదకు మేము భగవంతుని
చున్నాము.

മുഖം: _____

చామర కోట యూనియనుబోర్డు సభ్యులు

శ్రీయుత దాసు నెహ్రూగారలు

కెంగులునుండి 900 ప్రతిఘటనతో వచ్చిరి.

కాకినాడ, దిసంబరు 25- కందీక మోతీలాలు
 మహా, క్రిమిక నీ. ఆర్. దాను గారూ: పం-గాలునుండి 990
 క్రమింపులతోను, ఇకరగా మ్రములనుండి మరీచాలనుండియు
 నీరుగూర్చును మ్రముల దిగి, (అ) మ్రములను స్పృశును)

గాంధీనగరసంస్కృతము

ఆంధ్ర మాతృలక్ష్మీ పుస్తకము

నిరంతర తాపామహాన రసము

(మా (వైద్య) విశేష)

కాకినాడ దిశ్చిబంధ 24:— మున్న సానుంకాలను పెట్టి
అలా చెప్పి ప్రాంతం ది బహుమతి నిన్ను మధ్యాహ్నము (1)టి
గంటకు గాంధీగారి ప్రతిష్ఠాత్మకమున ప్రవేశించిని. మార్గము
మన రైలుబండి 1 గవ్వపాసమును చేరబడినను ఇది నిజం
నగు గను వెనమైన లేకుండ యాత్రికులు క్రిక్కిరిసి యుండిరి.
కూర్చుండుట కిది లేదు దిశ్చి నిది లేదని వేలగా చెప్పవలెకాకి
యెడనాడవద్ద ప్రాధరాబాదుబండిలో వచ్చిన ప్రతినిధులు మాపుది
వారి కలసిరి. చెప్పి ప్రాంతం ది యాకూలుచున్నేను సేలు, చక్ర
రక్షి, జల్లుచుచున్నాను, ఎక్కుచుచున్నాను మున్న గుచా
రాబండిలోనే వచ్చిరి, చామర్లకోట ప్రేమనాథ్ కాంగ్రెసు కలం
టీరులును ఇది యాకూలుచున్న వచ్చిన ప్రతినిధుల సామగ్రిలను
భక్తివరచిరి. చామర్లకోటనుండి కాకినాడ వరకును మార్గము
కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగా నొక రైలుపెట్టె ఏర్ప
యియున్నది, గాంధీగారిను రైలు ప్రేమనాథ్ వద్దకు వాళికులు వచ్చి
ప్రతినిధులకు స్వాగత తెలుపంగిరి, ఎలంటియును ప్రేమను
మొదలు కలిగియు వరకును బాగులు దిరిగితి జయధ్వను లాన
రిండుచుండిరి, కూలివాడు బంధువును మోసికొని ప్రేమనునుండి
కలిగియును దారి దీసిరి.

శి బి ర ము లు

శివీరముల మహానుభావమును వివరించు మహాపాదముగా నుండెను. చట్టుల మధ్యమధ్యను కంఠరతోడు, నడుమ శివీరశ్రేణులు వాని భద్రతననుమదిరజులు. ఓకొనను మహానభాకాలాభవన మకు ఖద్దర పుటటి ను. వానికెదురు రాజమార్గమున కావల సమున్నతస్వరాజ్యభవనసౌభాగము. దానిచట్టును చతుర్భుజా కృత్రిగల కార్యాలయశ్రేణులు. వానికెదుట రోడ్డు కాటప్రక్క ఫల ఫల సక వస్తు ప్రముఖరస్తు విశ్రాంతిశాలలు. కార్యాలయ శ్రేణులకు తుడిభాగమున రోడ్డుకావల ఉపాహారగృహములు ఈ సారి విశేషము అకాలి ఉపాహారగృహ మొకటి. ఇవట ధనముగొని భోజనమును ఉపాహారముల నొసరుచున్నార నక్షేత్రాది అయ్యురల కాఫీ మోపేట్టును సిద్ధమే.

కా ర్యా ల య మూ లు

కార్యాలయ ప్రేమలందు కంది, టపా, రైల్వే, బాంకి
కార్యాలయమునూ విగ్రహము, చిక్కిన వస్తువులు కాంగ్రెసుమహా
సభకును నికరి సభకును సంబంధించిన కార్యాలయములు
జిల్లాలోటను కూడ విశ్రాంతి కెడము లేదు. నిర్విరామనిరంతర
కార్యనిరతి. మాపుకార్యాలయములు మరుసగా నున్నవి.
జిల్లాక కార్యాలయము అధికారి లేఖనలు కా.తినిరతలు
మున్నగువా రూపిరావకుండ వనచేయుచునే యున్నారు.

సభాకాల విశ్రేష్టభాగమును ఎడమకట్టున అభిసభారం
కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమును దానికి చేరి నాయకుల
విడుదలను వాసికెదుట చువసభాధ్యక్షుని సూచనల మగు
శిరమును గలవు. అభ్యర్థక శిరము ధ్వజతోరణ కలక
విశాం విరాజితమై యుప్పుచున్నది. వాని కడమకట్టున అతి
నికాండు లగు విడుదలవరులు కలవు. అందు సభ్యులసంఘ
సభ్యులు ప్రతినిధులు కాంతినికులు మున్నగువారికి బస
లేర్పరులగుటను. ఒక్కొక్క రాష్ట్రమువారి ఒక్కొక్క శిరము
ఆ శిరమున వేర్వేరుగదులు. గదికి 5 గురు కొన్నిటియందును
10 మంది కొన్నిటియందు నుండుట కవకముకలను. ఒక్కొక్క
శిరము మొకవిధిగంటి. మరయొక విధివరు వ్యాపించి చాలనికాల
ముగ నున్నది. ప్రతి గదిలోను ఎందుగడ్డి పరచి దానిపై గాటి
యూకు చాపల ననుద్ధిరి. మఠక మంచములను ప్రతినిధుల
కొనండుచున్నారు. కొద్దికొక ప్రక్క పదునారము రెండవ
ప్రక్కను పదునారము కిది శిరము అన్నది. వాని పెనుక
కు టుంబు స్పృహములును కాంతి నైతికు లగు స్త్రీలుండు
విడుదలను కలవు. శిరములకు దక్షిణభాగమున పాకకాలలు
గలవు వానికి దిగుటకు స్నానములకు ఏర్పాటులు కలవు.

భోజన కాల

భోజనశాలలో నిజముగా సంతర్పణలే జరుగుచున్నది. టిక్కెటును కొనిచూచి లానికేసినదే తిడవుగ సమారాధనమే. బట్టిగ మాత్రము నీరు పోంతి బట్టిగాని భక్తకూరలు పెయ్యి పన్నుదలలు మానుగునని తలపెట్టి తిరిమి జడ్డొచ్చెదశ. మరియొ

విశేషము. అది భాగ్యంను మే పట్టికను వ్రాస్తే దోషములు కనిపించుట
బడినవి. శ్రీలక్ష్మి ప్రత్యేకభాగ్యములు కలవు. శ్రీలక్ష్మి భాగ్యములు
దీని భాగ్యముల కంటే భాగ్యములు నొసరించి ఉన్నవనియు,
వలసినవియు.

వలసినవి: అక్షరములు ప్రత్యేకమునకును తెలుగు ప్రక్క
లను కావలసియుండును. అక్షరములు చూపనివారిని కలిగియుండువారికి
రానియుండును. అదియునుగాని కానియును గట్టిగానే యున్నది
గాని ప్రత్యేకములకు అక్షరములు వేరిన కలమున కొంత యున్నది
కలముననున్నది. వలసినవి: చాలవంది కది ఎవరునున్నదో
గాడ తెలియదు. దూరదేశములనుండివచ్చి వారిని తెలుసు
లియున ప్రత్యేకములు మున్నగునా గీతలపట్టికల సహాయముననే
శ్రీలక్ష్మి భాగ్యములను గూర్చి, అక్షరములకు తెలుసు దారియు
గలదిగి చూపవలసి, తెలిసినా తెలవననున్నను ప్రత్యేకములు
మున్నగునా గీతలసహాయము చేయుటయే తమ ముఖ్యకర్తవ్య
మని వారొక్కరుడు గుర్తించియు కనబడెను. ఆ కలిరక్తములు
మునుపే ఆంధ్రరాష్ట్ర, చెన్నపురి ఆంధ్ర మండల కాంగ్రెసు
కార్యాలయము లొక్కచోడియందే యున్నవి.

ఉ పే టు

మొత్తముగా నున్నవలసిన భాగ్యములను లెఖ
లించగా మొదటిది తెలివితప్పుకొంటే మరీ వారు సరికించుట
మాత్రము కనబడుచున్నదిగాని అందువలన ప్రత్యేకములు మున్నగు
వారి కనుకూలము జరుగుచున్నదా యను విషయము ప్రధాన
మైయు కనబడుటలేదు.

దొంగతనములు

అంతరించుట దొంగతనములు జరుగుచున్నవియు ప్రతి
దినము భవమున కోల్పోయినవియు వార్తలు విసవచ్చుచున్నవి.
కార్యకర్తలనుండి తీర్పునుటకు వసతులు చాల కలుపు.

అధ్యక్షుని రాక

అధ్యక్షులగు మహానా మహమ్మదాల్లీ గారు రావలసిన
మొయిల ప్రాయము కొన్ని గంటలు అలక్ష్యముగా వచ్చినది.
ఇటువంటిదాని ముఖమున కిదియేమోనను నడుమ ఇంజను
వెనుకలలోనే యాలసవ్యము జరిగినట్లు తెలియచున్నది. సకా
లమునకు రైలువచ్చునని మొదట తెలియనిదైనను టవునువేమ
నకువచ్చిరి గాని అప్పుడువచ్చిన ప్రయోగలో మహానాగారు
నవగుని తిరిగివచ్చిరి. ఒంటిగుంటకు ముంల జననమహానా
మగ్గముల నిండిన, శ్రీలక్ష్మిపురుషులు మితిమీరివచ్చిరి. గాంధీ
గౌరమునందలి నానాకులు, సకాశసంఘసభ్యులు ప్రత్యేకములు
ప్రేక్షకులు, కాలిఫోర్నియను మున్నగువారు మౌర్యమే గాక సగర
కునుండి బడ్డెనైక్కి వెళ్తుచుండివచ్చిరి. మార్కరావుచేటి
మొయిలకోడు మొదలు స్టేషనువరకును రామా రావు చేటి
మొయిలకోడు మొదలు స్టేషనువరకును కోడ్డు కిరు ప్రక్కలను
వెట్టవైనను ప్రజలునిండియుండిరి. మధ్యభాగమున సముద్రము
ని సాంకృతికముగా చతురశ్రకేళము నిలువబడెను. వాని
మందు కాంగ్రెసు భిలాభుకాంతినిగతులను నైకోవోగను
లను వారుబడియుండిరి. అమెరికన్లు సాంకృతికములగు గ
జాత్యములను విద్యుచ్ఛక్తియును నుండినను. నాయకులందరను
అధ్యక్షులును స్వాగత మొసంగుటకు రైల్వేస్టేషనువేది: వై వేది
యుండిరి. దేశభక్త వేదకవిప్రయ్య, ఆంధ్రరత్న గోపాల కృష్ణ
య్య, దేశభక్తు వాగేశ్వర రావు, వారిసర్వోత్తమరావు,
కా. శే. కృష్ణ రావు, దా క్త రు, బి. ను బ్రహ్మ క్షయ్య,
సాం. మూర్తి, శి. కోనేట్రావు, ల. క్క రాజు ను
బ్బారావు, కామేశ్వరరావు, గడ్డె రంగయ్యనా నుడు, యానా
బుహస్సెను, చక్రరయ్య, సేటుబాబా, పండిత జవహరలాలు,
కట్టాభిసేతారామయ్య, జోశ్యుల రామచంద్రరావు, అయ్యకి
వేంకటరమణయ్య, మామిడి వేంకట్రావు, ప్రోఫెసరు కోడి
రాజమూర్తి, వశిష్టనామయ్య, వామిదానానాగార్లు మున్నగు
వివిధావృత్తి నాయకులందరను వచ్చియుండిరి. మంగళవాద్య
ములును భేరిభాంకారములును జయజయ నివాదములును చెలర
చుండిన. కలంబీరులు గాంధీభజనలకు చేయుచుండిరి. పోలీసు
భటులు ప్లాటుఫారముపై హెచ్చుగాచేరియుండిరి. గాని ఏ ఏ
టులనుగూర్చియు జనసంఘము రాకపోకలనుగూర్చియు వా శే
మియును ల్పించుకోవక ఎవరొగి సర్వాధికారమును కాంగ్రె
సు కాంతినిగతులకు వదలిరి. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు
రైలుబండి టవునుస్టేషనుకు వచ్చినది. ముప్పదివేలమంది ప్రజలు
జయజయ ధ్వనులతో ఆలిసోదరులకు స్వాగత మొసంగిరి. మూడు
గంటలవరకు డోలెగింపు మార్కరావుచేటిమొయిగా సాగినది.

పండిత మార్గ వ్యా, హాకిం అజ్ఞాల్ ఖాను గారలు

కాంగ్రెసుకు వచ్చుట లేదు

కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ్యులసంఘాధ్యక్షులగు పండి
త మహానా మార్గవ్యా గారికింక తండ్రివార్త వచ్చిరి:-

వారణాసి:—మొదలపడిన ఆహ్వానమునకు వందనములు.
శ్రీలక్ష్మి ము కాంగ్రెసుమహాసభకు రావలసియుండుట చిం
తిల్లుచున్నాను. ఎల్లరకు అనుకూలమగువిధమున కాంగ్రెసు
కార్యక్రమము నిర్ణయించబడగలదని నమ్ముచున్నాను. నేమనట
పాట్ల విషయమై ఆశాచింతలకు పీడితులు మహమ్మదీ
యులు మరింతర ముఖ్యులగుముల ప్రత్యేకములతో కూడిన మహా
సభకు ఢిల్లీలోగాని అలహాబాదువరకుగాని సమావేశపరచలేను.
నేమనటపాట్ల విషయమై ఈ కాంగ్రెసుసభ్యులకు ఆలోచిం
చుట యుచిరియకాదనియు మొద మిక్కిలి సప్రమాదముగనుననియు
నా అభిప్రాయము.

జబ్బులఖాన్ గారు కాంగ్రెసుకు రావలసియుండుట

హాకిం అజ్ఞాల్ ఖాన్ గారు ఢిల్లీనుండి యారబ్బాగత కాం
గ్రెసుసభ్యులు అధ్యక్షులకు ఈక్రిందివిధమున తిరిగివార్త వచ్చిరి:-

ఆంధ్రసోదరులకు వందనములు. శ్రీకవికిన్ ముగియక
పోవుటచేతను ఆశోక్కులు వాగుండనందుచేతను కాంగ్రెసుమహా
సభకు రావలసియుండుట తెలియొ చింతిల్లుచున్నాను. అధ్యక్షులు
మొదల కలసి జాతీయమస్యలను కృత్రికముగ పరిష్కరించెద
రని నమ్ముచున్నాను. కాననసభా ప్రవేశవిషయమై రెండుపక్ష
ములవారు ఎట్టిచచ్చ ప్రారంభింపక నిర్మాణ కార్యక్రమమును
పూర్తిచేయుటకు నేమనటపాట్లను నిర్ణయించుటకు ఆకాలి
లకు సహాయముచేయుటకు తీర్మానించుట యుచిరియని నాఅభి
ప్రాయము. నేను స్వయముగ సభకు రావచ్చును నా ముందు
మాత్రము ఆన్వయ చేయుచును. మీ ప్రయత్నములు విజయము
గాంచుగాక.

నైజాములో కాంగ్రెసు ప్రచారము

నిర్మాణకార్యక్రమాభివృద్ధి

బెజవాడ, డిసెంబరు 25:— నైజాములో శ్రీమం
కామనానాయకుగారు కాంగ్రెసుప్రచారము చేయుచు, నాయకరా
వాదునందు చాలవంది అది వారియులను వాగుగా చదువుకొన్న
వారిని కాంగ్రెసు ప్రచారకులుగ చేసి పనిచేయుచున్నారు. ఆయన కద్దరు
వా పరమాంకయు ప్రత్యేకముగ వని చేయు
చున్నాను. ఆయన సికిందరాబాదు స్టేషనువరకు స్వభవము
నందు కాంగ్రెసుప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను కలగించి భోజన
వసతుల గాజించుచున్నాను. కాంగ్రెసుకు ఆయన చాలవంది
పంచమప్రతినిధులు తీసికొని వెళ్ళెదరు. సికిందరాబాదులో
ఆయనజేయు స్వచ్ఛందసేవ వేర ఆధునికముగ నున్నది. (ఒక
విలేఖరి తిరిగివార్త).

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

మ కాము-గాంధీనగరము కాకినాడ నెం 12 రు
భిక్షువులూపు జాలీయపతాకమున కెదురుగా.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లాలో కాంగ్రెసుమహాసభకు సభ్యుల
సంఘసభ్యులుగను, ప్రేక్షకులుగను తేరి మావస్త సామ్యు చెల్లిం
చినవారి అందరికీకెల్లా తెప్పించి మార్కరావుచేటిమొయిలో నిలువ
చేసినాము. సభ్యులందరికీ కిక్కియు ఇచ్చుటనే కాకినాడలో
ఇచ్చుచును. ఏంభ్యులైన తాను ర నివో తనసంతకము గలి
గిన యొక చేతి త్రేయము తన యిష్టమునవైనవారికి సిఫారుతో
వంతులెను. అట్లు ఏవిధమైన ఉత్తమునుతనవో ఇతరుల కెవ్వ
రికిని కిక్కియు ఇయ్యబడెను.

చె. వేం. నరసింహము,
బొబ్బా - వెంకటేశ్వయ్య,
కార్యదర్శులు.

అఖిల భారత హిందీసాహిత్య సమేళనము

శ్రీ రామ న ము లు

కాకినాడ, డిసెంబరు 25:—అఖిలభారత హిందీ సాహిత్య
సమేళనము నేటుజమ్మలాలు, బాబాగారి ఆధ్వర్యమున సమా
వేశమై వాలానగిల్లా ముల గావించెను. ఒకటి వారముగా
మరణమునకై సమాకాశ్యమును దెచ్చుచును రెండవది చేశాయమహా
సభాకార్యక్రమము హిందీ లో జరుగవలెనని
కోరుచును, మూడవది మైసూరు, హైదరాబాదు విశ్వవిద్యాలయములందు హిందీ భాషాసామూలముగ నుండవలెననికోరుచు
ను, నాల్గవది హిందీభాషావిద్యారంగాలై రాష్ట్రీయ నిర్మాణ
ముల సెలకొల్పవలెననియు తీర్మానములు గావించబడిన.

(ఆ. ప్రె. స్పెషలు సర్వీసు)

అఖిలభారత మహిళా మహాసభన సభ కాకినాడ

ది 21-12-28 సంవత్సరం శనివది ఏకవ్యభ జరుగుటకు
నిశ్చయించబడెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులారాగ శ్రీమతి పులు
గుర్త లక్ష్మీనరసమంబు కోకా కృష్ణ వేణమ్మ పాణకా కనమ్మ
గార్లు నియమించబడిరి శ్రీమతి బాలాకృష్ణమ్మను ఉన్నక
లక్ష్మీబాయియు భోగరాజు రాజేశ్వరమ్మగారు కార్యదర్శియు
లగు సెక్యూరీటీబడిరి. కోకాధ్యక్షులారాగ లింగయ్యల కంటి
నుబ్బుగూరి సెక్యూరీటీ తీర్మానములు మహాసభాధ్యక్షు
లారా మున్నగు కార్యక్రమములను తెలుపబడును.

బాలాకృష్ణ శేషమ్మ

కార్యదర్శి

అఖిల భారత మహిళా మహాసభా మహాసభనము.

ఈనెల 28వ తేదీ మొదలు కాకినాడలో జరుగఁగల
“అఖిలభారత మహిళా మహాసభ” ముందరమునే కాకినాడ
లో ఈ 21 తేదీ ఉదయము ఘం 7 మొదలు 11 వరకు “అఖిల
భారత మహిళా జనసభ” జరుగఁగలదు. కావున భారత
జాతీ శ్రీలంబిలు నిండుల కావ్యనిరంజనులగున్నారు. భోజ
నాది వసతులు సభ జరుగుచున్న గాంధీనగరముననే సమహాస్వ
లబహు.

పాణకా కనమ్మ

అహ్వాన సంఘాధ్యక్షులారా

పులుగుర్త నరసమంబు,

కార్యదర్శి

బాలాకృష్ణ శేషమ్మ

ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ

అఖిలభారత మహిళా మహాసభలో జరుగబోవు

శ్రీ రామ న ము లు

1 కృతాజ్ఞ సంపాదకుల కృషిచేయు దేశీయమహా. భా
నిబంధములకు లోబడి, శ్రీలక్ష్మి సహాయకులకు ఈసభవారు
కోరుచున్నారు

2 జాతీయమగు ఉన్నకవిద్య సభివృద్ధిచేయుటకు ఈసభ
వారు కోరుచున్నారు.

3 ఉద్ధుల సభివృద్ధిచేయుటకు ఈసభవారు కోరుచు
న్నారు.

4 ఈ సభమునుచున్న దురాచారములను తొలగించి
అభ్యసాంప్రదాయములనుసంధించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

5 అస్పృశ్యతా నివారణమును గురించి ఈ సభవారు
కోరుచున్నారు.

6 బీదలకు ఆనాధలకు సహాయము చేయుటకు పాటా
వడుట.

తిరుచనాపల్లి ట్రాఫిక్ మేనేజరుగారి తండ్రివార్త

తిరుచనాపల్లి, 25 డిసెంబరు:—తిరుచనాపల్లి లెనుల
లింగేశ్వరిజగ్గననండి శ్రీవైకుంఠము వైరగు రైలుమార్గ
ము ఒకవారముగా వాగుచేయబడునని 22 తేదీన తియిచ్చి
యన్నారు. ఇప్పుడు శ్రీవైకుంఠముకు వైన మార్గము ఎప్పుడు
వాగుచేయబడునో తెలియకున్నది. 5, 6, తిరుచ
నంతపురం ఎక్స్ప్రెసు బండ్లు వెట్టయియుండి యటులను పోవు
చున్నవి. (ఆ. ప్రె)

వాతావరణస్థితి

1923 సం. డిసెంబరు నెల 25 తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య పరమములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధిక వర్షము	అత్యల్ప వర్షము
గోపాలపురం	76.5	62.6	0.12	88.27	25.55
కొంభాపురి
విశాఖపట్నము	80.9	68.6	...	81.70	20.15
కాకినాడ	79.8	69.8	...	81.18	17.08
మచిలీపట్నము	83.1	69.2	...	15.80	0.71
గుంటూరు
కర్నూలు
బళ్లారి	88.1	68.9	...	1.45	4.74
అనంతపురం
కడప	81.7	67.9	...	5.37	4.10
తెలంగా	84.2	69.6	...	28.74	1.54
మద్రాసు	92.1	68.5	...	22.08	9.04
కడపూరు	82.0	68.8	...	88.80	1.66
తెలంగా
నెల్లూరు	87.9	65.5	...	5.55	5.77
కొయిలూరు	86.7	68.8	...	7.86	8.80
తిరుచనాపల్లి	81.8	67.0	...	12.69	1.95
కామవట్నము	80.2	79.2	...	41.6	2.45
పునెకొండ
చురూరు	85.0	73.8	...	14.30	0.14
పాంబూరు	79.6	73.4	...	24.51	2.28
తిరువల్లిపేరి	28.57	11.66
తిరువేంకటము	82.0	71.4	...	20.85	1.02
కొచ్చి	87.1	72.6	...	19.88	10.46
కాలికట్టు	85.8	72.1	...	5.09	11.48
మంగళూరు	89.2	71.4	...	4.87	6.12
బెంగళూరు	82.5	69.7	...	1.86	7.90
హన్మకూరు
మేకలూరు
రైచూరు
హైదరాబాద్
కర్నూరు
కొంభాపురి
మచిలీపట్నము
కాకినాడ	64.2	47.2	...	28.28	6.49
అనంతపురం

సర్వములు:—గోపాలపురంలో 0.72 అంగుళముల వాన పడినది. మచిలీపట్నములో అకడము నిర్మలముగ నున్నది. కల్కినాడలో ఒక మోస్తరుగ నున్నది. మచిలీపట్నములో అగ్నిక తగ్గినది. గోపాలపురంలో కుడివేడిమి 2.7 డిగ్రీలు తగ్గినది. కాకినాడలో 4.5 డిగ్రీలు. అనంతపురంలో 2.2, కాకినాడలో 4.5 డిగ్రీలు.

దక్కణ:—అకడము నిర్మలముగ నున్నది. కడపలో 2.9 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కినది.

కర్నూరు:—తెలంగాలో కే.పు.ము.ల దలముగ నున్నది. కల్కినాడలో నిర్మలముగ నున్నది. కల్కినాడలో కడపలో నున్నది.

చాచిలూరు రాజధానియందు ఎంతవఱు వాయించునది.

మో. బి. రే. ము. సా.పు.ము.

వాతావరణ స్థితి

స్వరాజ్యపక్షము వారికి స్వాగతము సంగినందులకు పూనా పురపాలక సంఘము వారి వై నేరము

పూనా, డిసెంబరు 24:— పూనా జిల్లాలోని ప్రభుత్వ స్కూలు వారి యిదివరకే ప్రేమ పెట్టిరిగాని తరపున తెలుగు వాచులకు తెచ్చియుండెను. వాకిలిగా, 1921 లో గాంధీ మహాత్ముని 1922 లో మారుమనసు స్వాగతము సంగినందులకు, తెలుగులకు మున్నగు కల్యాణిగా మారున కే.యి.వి.వ.లకు లభించు లాభములను పురపాలక సంఘము వారినుండి రాబట్టుటకు ప్రత్యేక కమిటీని పురపాలక సంఘము వారినుండి యీ ప్రభుత్వ స్కూలు వారికి తెచ్చినది. (ఆ.ప్ర.)

Grand Reduction Sale till the end of January

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి పుస్తకముల నెట్టు రూ 16 లు విలువగలది రూ 10 లకే యిచ్చబడును.

శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి సాక్షి నాలుగుభాగములు, వారి యితర నాటకములు మావద్ద దొరకును.

భీష్మపరిజ్ఞా:—కర్త-మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి

చక్కని క్రొత్తనాటకము. వెల రూ 0-12-0 లు మాత్రమే.

కన్నపుదొంగ, పగటిచుక్క, అగ్గిరాముడు మున్నగు పరిశోధకనవలలు, అనేక క్రొత్తనాటకములు, నవలలు మొదలగు పుస్తకములన్నియు మా వద్ద దొరకును. సరస్వతీ వాచకములు

(Approved by the Text-Book Committee Madras) నెట్టు 1-టి

మొదలు ఎనిమిదివఱకు వాచకములు వెల రూ 2-12-0 లు.

అర్ధశాబ్ద పంపినచో క్యాటలాగు పంపబడును.

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు, గోదావరి బుక్-డిపో, రాజమండ్రి.

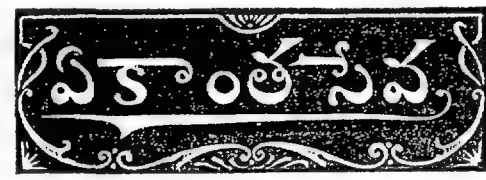
మ.రా:—కాంగ్రెసులో కొంతవఱకు పోయితిమి లాభము. అర్ధశాబ్ద సమయము పంపినచో పుస్తకములు పంపబడవు.

రవీంద్రకవి చంద్రుని నవల

నవలయే కాదు — నవభావకును మాకరము
నవరసకమలాకరము — నవరత్నరత్నాకరము
నవనవానందసుధాకరము — నవజీవనప్రభాకరము

రెండు సంపుటములు. ఫం. 1-కి వెల రూ 1-8-0

వేంకటపార్వతీశ్వర కవుల

ప్రేమగీతము

లితనకావకలితము—మధురశబ్దాలలితము అగు

ప్రభాత సంగీతము

వెల 0-8-0

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

నవలలు సరస్వతీ గ్రంథమండలి నవలలు

రాజమహేంద్రవరము

ప్రకాశకము: అద్వైతి లక్ష్మణస్వామి	సంపాదకము: కల్లావల్లిపేటి కృష్ణశాస్త్రి
ఇందు విశేషముగ వినోదరస భావశక్తికలులును, భావపూరితములును కలుప సుధాకలులును చాటిరి—	
పాంథు:—పాంథాపిక—అపరాధకరిశోధక—వజ్రము, ముచ్చటైన జామ్యులతో ముద్దలములు క్యాటికలైతతో	
దెమ్మిపైబాస రమామి 200 పుటలతో రెండుమాసముల కొక్కటిగ వెలువడుచుండును. ప్రతిగ్రంథమున	
పాస్తీజిగా రూ 1-0-0 మొదల జంబాదామలతో జంపుచుండును. చంబాదామల ప్రేమకాండ ప్రవేశమున ముద్రగ	
నాలుగు భాగాలు వెల్లివడెను.	
ఇ దీక్షిత వెలువడిన గ్రంథములు:—	
1. సహస్రవిప్లవము 2. చోరశిఖాయాత్ర, డి. డెక్కి పు నవలలు)	
3. ప్రేమసుందరి 4. లక్ష్మీప్రసాదము (సాంగికనవలలు)	
అనాభాగ గ్రంథము:—మార్కండేయ నాటకము	
ముందురాబోవు గ్రంథములు:—	అనాభాగములు:—
1. హత్యారహస్యము	1. ముచ్చటలంగి
2. రెనాయిల్లుకవియ్యని 'సామి'	2. అభాగి

ద్వారపాఠి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. ఐ. పి. సహా 1-2-0

లక్ష్మణమంత్రి బాగుపూర్వము నేడుకొని పట్టు విడుపు వ్యవహారము.

కలి పురాణములు మొదలు పుస్తకములు, ముద్రాము.

మృత్యురంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కలరా మూత్రము

కలరా మూత్రము కలిపి విధమైన అంజునము చల్లుము.

కలరా తగిన వెంటనే మందును తినుట చాలవలెను.

కల్పి 1-కి 12 మూత్రములు వెల రూ 0-8-0.

కల్పితాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

కెన్యాపరిష్కారము - ప్రస్తుతకర్తవ్యము

గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి గంభీరోపన్యాసము

పరిష్కారములోని మూలరహస్యము

అధినివేశ స్వపరిపాలనము సంపాదించుట ప్రథమకర్తవ్యము

ఎన్నికలు - రెడింగు ప్రభుత్వహేచ్చరిక

కెన్యా శ్వేతజాతివెదరిపు - తెల్లతొలు మహిమ

దెండు గూడు దీక్షాపరు 24: - రైటు ఆగెలుగు వి శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు, గత మూడుమాసములనుండియు సీనగలమున నుండి, ప్రస్తుతము ఆరోగ్యము బదులుగానే సీపట్టణమున విడిచి వెళ్లు సందర్భమున వారికి విడుదలయి నొసరుటగాను, దెండు గూడు సారస్వత సంఘమువారి వద్ద గొప్ప బహిరంగ సమావేశము జరిగెను. శాస్త్రిగారు మామట ఆరోగ్యవంతులుగానే గాన్పించిరి.

శాస్త్రిగారు తన యువస్వాగము సందర్భమున, తాను వ్యాధి గ్రస్తుడనై ఈ పట్టణమునకు వచ్చితినినను, ఆరోగ్యవంతుడుగ వెలుగువచ్చినదియు 24 వ తేదీ పూజాకు యలుకతో వెళ్లెదననియు వెకపి ఇంకను ఇట్లు నడిచె:-

మీరు నాకు విషయమైన కార్యమును నిర్వహించుట అందపాటున నొందుటచే, మహాత్మ్యమునుండి శ్రద్ధవంత దానివలె నాహ్వానము వింటి నొందుచున్నది. మీ గొంతును నడుపుట నేను నాకార్యమున విజయవంతమైనది. మీరు నన్నొక కార్యమునకు నియమించితిరి. ఆ కార్యము చాలవృద్ధిమైనది నీయు నాకంపెనెంట్ యొక బలవంతులగు నుండై రక్షకంతులగు ఈ కార్యమునిది వరకు సంపాదించుటతో కప్పింపగొని రనియను నాకు ప్రార్థనగా వెలియును. అట్లు వెలిసియే నేనీ కార్యమున కొప్పుకొని జనితిని. నేను అతలజముదురు నని నాకు వెలియును. నేను పరాజయ మొందుట అతలజముమైంది కాదనియు, నా అపరాధములను తిరుపాతిపాదు మీకును మీ సంతతివారికిని అభిమత మగు విషయమును సామ్రాజ్యమునందు బడయగల నియు నిభిలాషతో నేనందుల కోరికొందితిని. కెన్యా వ్యవహారములను గురించి సుప్రార్థనగా నేనీ సమయమున వివరించెదనని యనుకొనుదును. అనివార్యమగు నాటంకముతో కొంతకాలము విశ్రాంతి నంది ఇప్పుడొసగుచున్న నా ప్రభుత్వపర్యవేక్షణను కొన్ని విషయములను చాచుటచే బహిరంగముగ నుడివించుట మీకు తుమింప నతను.

కెన్యా ప్రోలే అంతా ప్రోయిస్ట్

కెన్యా ప్రోలే అంతా ప్రోయిస్ట్. నేన్నెయో మార్లు ఈ వాక్యము నిదివరకు నుడివించుచుంటిని. ఈ దేశముయొక్క భావిశిల్పి కంఠజను చాల ముఖ్యులును విషయ మీ సమస్యనుం వాధారపడి యున్నవని నాకు భిషాము. మన లాభములకే గాక భారతదేశము ఆత్మ గౌరవమునకును సుబంధించిన ఇట్టి విషయమునందు కారణముతో మాటలాడుట కష్టము. అయినను స్వదేశసాధనములయ నాకొసిన ఆతిథ్యమును దుర్వినియోగ మొనర్చునట్టి భావ సుపయోగింపను.

మూలరహస్యము

కెన్యా సమస్యయొక్క చరిత్రనుం రెయు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనలో గాననగునని ఎవరో నుడిగిరి. నామాట సమ్యక్. ఈ వ్యవహారముయొక్క యధార్థచరిత్రను వెలికిన గొలువెడల పోగమూత్రమే యగు ఆ "వైటు పేషరు" అని విషయము ప్రకటించు గమనింపవలెను. యధార్థమును విషయమును గానరాదు. పార్లమెంటువారి చర్చలయందుగాని, అగ్లెజ్ లులోని సుప్రసిద్ధవార్తాపత్రికలలోని, ఈ వ్యవహారమునకు సంబంధించిన యధార్థ విషయము గొనరింపజాలదు. గత సామ్రాజ్యవాదముతో మహాసాధనముల ప్రమాదమునందు గూడ యధార్థ విషయము గాన్పించజాలదు. కెన్యాలోని తెల్లవాడు అల్లవాలు జీవనముని దెలియించుటకు ముఖ్యముగా ఆటివరి సామ్రాజ్యమొనర్చిన మూలరహస్యమును గురించి వానియం దొక్క చోటైన సువాచారింపదలయు. బ్రిటిషు యంత్రవ్యవహారము వ్యాధియు నెదుర్చుట కొరకు వెట్టించిరి నేను. సామ్రాజ్యమునంతను నిర్వహించుచున్న నాకుకును, మొంబాసా, నైరోబీలలోని కొలెట్టుచి తెల్లజాతిలో లాంటివలలు పరిశీలించుట భిషాపదెనని. నేననను. అది నా యధ్యక్షగాను. సామ్రాజ్య నిర్వహణ

వాణివాధ్యక్షకు భరించినవారు తమక లతో కలసింతుటకు భయపడెదని నా యర్థము. ఆ ప్రజలకులకు కలాలముల నంపిన యెగ, మైములు ఉత్తమల నిరాకరించెదని వారికి వెలియును. దీ యొక్క మూలరహస్య మిది. "వైటు పేషరు" నను ఈ సమస్యయొక్క యధార్థముల గురించి మాత్రమే చర్చింపబడెను. ఈ మూలరహస్యమును గురించి ఏమియు నను గాన్పించు భర్త కొట్టినందులకు కాక తోడికోడలుచూచి గంభీరమువచ్చుట

సత్యమును, భారతీయుల ఆత్మగౌరవమును మాత్రమే ప్రభావించుచుండుట పరిగణించి, ఈ విషయములను నేను మొట్టమొదట బహిరంగరంగా వెలిపినపుడు వారందరు దిగ్భ్రమ జెడిరి. ప్రజలదృష్టి నుండి తరులపరులైన విషయమును బహిరంగపరచిరి నని వారు భావించిరి. వారివ్యవహారము వారికే గొప్పదనముగ దొరలెను. వారికి నావై చాల కొపములచ్చెను. విధిగా గాన్పించినపుల్ల నాకు స్వాగత మొసరునకర్పకొనకర్పనతో విషయముగ మరలించు నేపాతులు, విచగ్ధములు, వైతికలు, పార్లమెంటు సభ్యులు మొదలగు వారందరును, నేను చాల ఘోషమును పాప మొర్పిట్లు భావించిరి. ఇదంతయు, భర్త కొట్టించుటకాక తోడికోడలు చూచినందుల కధికముగ ప్రధుగాలై న కోడలివలె నున్నది. బ్రిటిషు యంత్రవ్యవహారము, అందె ప్రజలను, తాము దెవలంపుట లొంగిపోయి భారతదేశమున కప్పుటి యొర్పింతుల కప్పుక కిగ్గడలెను. కాని ప్రభువంతున కావించుచును వెట్టివచ్చితిని వారికి నావై పరిమితమగు నాగ్రహము లిగెను.

భారత ప్రభుత్వమువారి చర్య

భారత ప్రభుత్వమువారు, చచ్చు మోగియారకు మారు సహాయ మొనర్చును బలపరుచుచుంటిని. ఇందుకు వారు శ్రేయస్వియులు. వారు తమదేశ సైనిక సైనికముగ మాప బల మొసగిన విషయము నిజమే. కాని మాటలకాలము మాగిరి కార్యము నొనర్చువలసిచ్చినప్పుడు, ఒక మతమువారు తిరుగ బాటొనర్చిన ము దెలియజేసెదల మేము తిరుగ బాటు నొనర్చు లేక పోయినను, కొంత తొందరగలగ జేసెదమని బ్రిటిషు యంత్రవ్యవహారి దెహవలసి వచ్చినపుడు మన ప్రభుత్వమువారు భయపడి వెనుకకు వెళ్లిరి. బ్రిటిషు యంత్రవ్యవహారి ఏమట్లునాడు ఆటివ్యధ మగు నైఖరి నెలంబి చెనరని మీరనకొనుటకు విజలెను. ఈ గందరగమన నొక్క విషయమును గట్టిగా వెలిపెను. ఈ ప్రపంచములో మన తోడను మనకు సాధించుకొన నెందునెవల జనకు సుప్రార్థనగా నేమిది ప్రభుత్వమునందలెను. ప్రభుత్వపక్షము లిట్టిది.

క్రొత్త ఇన్నిగ్రేవనుబిల్లు

వ్యవహారము చేయువాటిపోయింది గాట్టి వానిగారింది నిచావించుటను, ఇంకను అంతయు వాటిపోలేదు. (ఇన్నిగ్రేవనుబిల్లు) వలన సచటము కచ్చుచున్నది ఆ చట్టమును ఆ సాంకేయము సంతృప్తముగ చచ్చుగలము. కెన్యా ప్రజలమీ కేవలకో, బ్రిటిషు యంత్రముమీ జేయనో కావలెను. క్లాబు (ఎ) క్లాబు (బి) అని క్లాబు (ఇ) వంతును ప్రతిపక్షమును గురించి కేవలపక్షి యొర్పి చచ్చించి వెద్దవెద్ద గ్రంథములను ప్రకటించెదను. పారిపోవు ఎప్పుడు పట్టుకొనుటకు నిజమింపబడి, ఎద్దు కొమ్ములకు గల త్రామును బారవిడచి, తోడను మూత్రము పట్టుకొని వేలాచుచున్న బాబులెనే రుద్రవ మును ముగ్ధియు నున్నది. ఆ బాబుని గిరి ఏమి యయ్యెనో మన మెరుగుచును, భారతదేశపు ప్రజలను, ప్రభుత్వమును అంకురె మందిస్తేతిలో లేరు. ఏక ఒక కారణముచెప్పి మనకు నలసరా నిచ్చుటకు గురించి నిర్ణయించు నిధికారమును కెన్యా ప్రభుత్వమువారికి బ్రిటిషు యంత్రవ్యవహారి సాగనకర్పడే మన చాట్కు నిరాకరింప

బడెను. గుర్రపుకాలలో, నుండి గుర్రమిడికలకే వెళ్లిపోయినది కాదు. తలుపును నూరు మూర్లు మూసినను లాభములేదు. మీరంతకొత్తి తో, ఎంత చాక వ్యవస్థయతో విల్లులోని క్లాబులను గురించి చర్చించినను పోయిన దానిని తిరిగి వీసికొనిరాలే. జూబులు లోని భారతవర్తమానము వారు జవనము లగు విషయములను కెన్యా ప్రభుత్వమువారి గమనికలతో జేబయల్పించ రాదని నేను దెలుపుటలేదు. వారు ప్రకటింపవలసివే.

కెన్యాదేశీయులకు భారతీయులే మిత్రులు

కని ఆగల విషయమిచ్చుట నున్నది. ఆఫ్రికాను ఆఫ్రికాదేశీయుల లాభముకొరకు వదిలిపెంపకలె ననియు, అందులకు గాను, ఇతరదేశీయులను కలగు రానిచ్చుటను మిత్రముగ నుంచుటవరకు మనియు నుచువుచున్నాడు. మనముచాల కెల్లా జ్ఞులనుండి సారకల్యములము ననుభవించుచున్న వార మగుటచే కెన్యాదేశీయులనుండి శ్వేతజాతులు లాగుకొనిన చాట్లలను తిరిగి కరి కిప్పించుటగాను కెన్యాదేశీయులకు సహాయ మొనర్చుటకు మనము ముఖ్యముగ నంగీరించుము. అందులకు మన విచిరకే అంగీరించితిమి కాని ఈ విషయమును గమనింపలేదు. దురదృష్టవంతులగు నా కెన్యాదేశీయులకు నిజమగు మిత్రు లొక్క భారతీయులు మాత్రమే ఆదేశమునకు వచ్చు శ్వేతనివాను లందరును దొంగిన భూమి వంతను (మింగివేడు యల్పించువారే అచ్చటి నిరుపేదలకు దేశీయులను బాధించువారిని తమ కూలి వారిగా నొనర్చుకొనుటకను అచ్చటి దేశీయులకొక నంతను, తన స్వార్థపరుల నిభవ్యునివలె చూచుటకును చట్టముల నొనర్చుకొనుటయే శ్వేతజాతివారివరి. దీనికి శ్వేతజాతులవారి నాడుటకు నడిచిని చాక్యమునే యదవారింతును.

"కెన్యా దేశీయుల భూములను దొంగిలించిన తనవార నిక జేయవలసివచ్చు", వారి కిరక మముల దొంగిలించుట".

శ్వేతజాతులు వలనవచ్చుట నాపవలెను

కెన్యాలోనికి ఇతరదేశీయులనుండి కలగవచ్చుట నాపరల యునెడల శ్వేతజాతివారు కునకవచ్చుట నాపవలెనేగాని భారతీయులు కలగవచ్చుట నాపరదు. ము మీ వైఖరి నే యవలంబించింపవలసివచ్చింది. మన మికనైనను ఇట్టివైఖరి నే యవలంబించవలసియు నున్నది. లాడెను నుండి విషయమున ననేకవర్షాయములు నవ్వజెప్పితిని. నాకు రహస్యముగా నుంచవలసివేయియులేదు. అందుచే దానినే తిరిగి జెప్పుచున్నాను. కాని ఈ విషయమున నొక్క చిహ్నముగను, మీ కక్షమున రీపెంకు ప్రభుత్వము దెలుపునని మీ రెడెడర? కలగ వచ్చును కిగ్గింకవలసి యున్నచో తెల్ల వారు కలగవచ్చుటకు తిగ్గింకవలసివేద గని భారతీయులు కలగ వచ్చుటకు తిగ్గింకరాదు అని రీపెంకు ప్రభుత్వము ఆత్మ ప్రభుత్వము వారును దెలుపుచు రని యొచుచున్నారో వారందరును జన సభమునకే కలచుచున్నారని నాకు సమ్యక్ముగ గలదు. కాని నా కెన్యాను ఆ విషయమును బహిరంగముగ దెలుప సామానింజాలారు. కాని ఈ వ్యవహారములో మనము విజయ మందవలె నని యభిషింపుచో, ఎంతకలుపు గున్నను ఈ విషయమునే మనము బహిరంగముగ జెప్పితింకలెను. మన మాట్లాడున కొంతవరకు మాత్రమే బలపరుచుచు, ప్రార్థనగా బలపరపాలని ప్రభుత్వ ముండుటవలన గలగు నిష్పమిచ్చుట మయ్యెటి కటస్థియమగున్నది. సత్యమును ప్రార్థనగా విచింపజాలనట్టియు మీకును నేనును నిర్భయముగ మాటలాడులాడెను మాటలాడ జాలనట్టియు, నైస్యమున్నచో నివృత్తపాతముగను, వ్యాధియుగను కర్పించి, "అకరమునొక రుద్రము మీ ప్రజలకు దుఱుపుడు" అని ముత్రిగ్తమువారి దెలుపజాలి ప్రభుత్వములకు మయ్యెటి ఆంకము గలగుచున్నది ప్రస్తుతమువందర్షము - అధినివేశ స్వపరిపాలనము సంపాదించుట

ఈ సందర్భమున నొక విషయము నాచుననుకు తొలుచున్నది. దీని గమనింపవలెను నుడుకుట నే నొక ప్రయత్నించి నను అది నాక ధ్యయించుటకు బలవంతగా నున్నది నిలచుచున్నది. స్వతంత్రదేశ ప్రజలకలె మనము మన ప్రభుత్వమును మన ప్రభుత్వవద్దే నిర్మించుకొన నగు ప్రభుత్వము ముంకండిగా ముండుముండు మనమీ పోగొడుమునందు పరాజయము కప్పుకు. ఆ మహాదర్శనముకొరకే ననకొక నంతకు వినియోగింపక సిమున్నది. భారత రాజీయములలో మిత్ర పడనియను, అమిత పడ మనియు, ఈ పదముల కెట్టి భర్తమును నాకు గాన్పించుటలేదు. అధినివేశ స్వపరిపాలన ముకు సీమసాధనము చట్టము భారతీయులందరును వెంటనే గమనించవలెను.

ఎన్నికలు - ప్రజలు సరిగిర్పించుచు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి భారతదేశములోని ప్రతిధుల నుండి ప్రభుత్వము మనము నుంక జేమి రీపెంకు ప్రభుత్వము నేటి

కాని అధికమగు చింత కలగజేయు విషయము మొదటి
యొద్ద. మన వాక్కును పొందుటకు మనము కొంత కాలము
వేదియించుటవల్ల ని మనలోనే కొందరు అభిప్రాయ భేద
యొద్ద. కొంత అలస్యమై కేమి మనము కోరునది పొంద
నగిన కొంత కాలము వేదియించుచు ని కొందరి అభిప్ర
యము ఇట్టి వాదములపట్ల కాదు కొంత సావధాని కలదు.
నే నెప్పుడు ప్రమాధిస్పది నే కోరువాడను. ఇప్పుడు మాడ సక
మాందోశనము నే ఆమోదించుచున్నాను. గరియగు మార్గమున
సేయఁగలము చేయుచున్నా మన నమృత మందైన తిన్న నద
మట కెట్టి అభ్యంతరి మాడద. క్రమ క్రమముగ ముందుకు.
నవ్వును చున్నటు సూచించు కనబడు చుండిన చింతయందగు

ఇంగ్లాండు చాక్లెట్ను కడికిలింపుడు. ఈ కేకమున అంగ్లేయుల
లభభవిమచున్న ప్రత్యేకవృత్తి స్వాధీకృత్యమును అంతిమం
దించుటకు ఇచ్చుచున్న ప్రత్యేకవైఖరిగాని అంగ్లేయులు గొప్ప
ఆదోళనమును ప్రారంభించిరి. అంగ్లేయులందరు కట్టుదలపొంది
ప్రభువైఖరిని ఇంగ్లాండుకు తీర్చివేయుటకు ప్రయత్నించిరి.
రిప్పున ప్రభువుగారిని కలవాళ్ళు రమ్యగ నిర్బంధించి
స్థిరచర్యులందు ఇంగ్లాండుకు పంపివేయుటకు వారు యత్నిం
చిరి. వాళ్ళులను కపాదకొనకుటకు మార్గమిదిగాని అంగ్లేయు
లప్పుడు గర్హముచేసిరి. ఇంగ్లాండు చరిత్రను మీరు చదివి
యున్నార. విల్లూండు పోరాటమును గమనింపుత. బ్రిటిషువారి
భృత్యునియందు విల్లూండువారికి విశ్వాసము లేకుండెడికావారికి
సంపూర్ణవిశ్వాసముండెను. కాని కేకలకు బ్రిటిషువారి ధర్మబు
ద్ధివిల్లూండువారు ఆధారపడలేదు. రెండుమూడు విధముల ప్రయ
త్నించిన క్వరలో కలుగునని వారునమ్మిరి. క్వరలోయందు శ్వేత
మాటుల తమవాళ్ళులను కపాదకొనకుటకు ప్రయత్నించిరి.
శ్వేతమాటుల అలభభవిమచున్నవి వాళ్ళు గావు. అందు
ను ప్రత్యేక సాధ్యములు, వీటిని తీచుకొనకుట ప్రభు
మున వారు కర్మకు నోటిను నుండిరి. భారతీయులకు
వాళ్ళులను ఇచ్చుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గావించు
చట్టములను అరలునందుకుటకు ప్రయత్నించిన ఇచ్చుబిల్లు
ఆదోళనముచేయున రిప్పున ప్రభువుగారికి గావించబడిన
కాన్సైయే వారికి చేయబడునని శ్వేతములులు
గత్యురుకు నోటిను ఇచ్చిరి. క్వరలో కర్మకు
ఇతర ఉన్నతోద్యోగులను నిర్బంధించి ఇంగ్లాండునకు
పంపివేయుటకు వారు అన్ని ప్రయత్నములు గావించుకొనిరి.
తమకోరిలను కొనసాగించుకొనుటకు ఇచ్చి
యున్నారు. మనకుట్లు చేసిన ముకట్టి కలవలనని మీరు ప్రయత్నిం

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య 25 వ లేదా 26 వ రోజు ఉదయం ప్రానావేరిం.
 ప్రేమనందన్ డాక్టరు పంపి కామతు ౧౦ బి. కేట, (సిర్సిపాల
 కాంటింగు, ప్రాఫెసరు జోగు, బా.డబ్ల్యు. మధ్యగార్లు మరి
 కొందరు ప్రేమనందన్ సుబ్రహ్మణ్య స్వాగతమొసగిరి. రామభాయి
 సాహెబు రక్షేదశరి కొంతమంది స్త్రీలతో ప్రేమనకు వచ్చి
 నుండిరి డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య ప్రవచనం కృతులై ఉత్త
 మపుకో నేరసంఘపు భవనమునకు రివీకొనిపోయిరి.

జూలై 20

సవరణ

20 వ తేదీ కార్యక్రమాలలో 7 వంటి అంశం ప్రకారం కార్యక్రమాలను వ్యాప్తిలోకి తెచ్చి 11 వ తేదీకి వాయిదా వేసింది. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

కార్యక్రమాలను పాదపాదం

కడలాడు తెలుగు అప్పగించిన సవరణ వ్యాప్తిలోకి తెచ్చింది. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

ఈ మొదటి సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

1924-12-23

కార్యక్రమాలను పాదపాదం

పశ్చిమ ప్రదేశాల సంగతులు

పశ్చిమ ప్రదేశాల సంగతులు. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

మానవీకరిత సర్వనారాయణ శాస్త్రి

కార్యక్రమాలను పాదపాదం. 21-12-23

నారాజీనామా

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులకు నే నిరసన రాజీనామా పంపిస్తున్నాను. ఈ నిరసనను తెలుపుతూ నేను ఈ నిరసన రాజీనామా పంపిస్తున్నాను. ఈ నిరసనను తెలుపుతూ నేను ఈ నిరసన రాజీనామా పంపిస్తున్నాను.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

అసహాయవాద నాయకుని విమర్శ

అసహాయవాద నాయకుని విమర్శ. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

వీరిని వీరి కుటుంబాలకు నష్టం చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

కార్యక్రమాలను పాదపాదం

విశాఖపట్నం తుపాను సమాచారం

విశాఖపట్నం తుపాను సమాచారం. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

వీరిని వీరి కుటుంబాలకు నష్టం చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

మొదటి తుపాను విశాఖపట్నం తుపాను. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

కార్యక్రమాలను పాదపాదం. 21-12-23

వేదాంత శంభు శాస్త్రి

కార్యక్రమాలను పాదపాదం

భీమవరం తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలలో

పాఠశాలను చిత్తురముఖంపై, చిత్తురముఖంపై

15-12-1923 నుండి భీమవరం తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠశాలను చిత్తురముఖంపై, చిత్తురముఖంపై.

భీమవరం

గుండు వెంకటప్ప

17-12-1923

కార్యక్రమాలను పాదపాదం

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యక్రమాలను పాదపాదం

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యక్రమాలను పాదపాదం. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

రా. వెంకటప్ప

కొత్తపేట డివిజను వోల్టర్ల సభ

కొత్తపేట డివిజను వోల్టర్ల సభ. ఈ సందర్భంగా స్వరాజ్యపార్టీ వారిని పోరాడటం ప్రారంభించింది. చివరకు వీరిని అరెస్టు చేసి చిట్టా బయటపెట్టింది.

(1) 29 నవంబరు 1923 నుండి భీమవరం తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠశాలను చిత్తురముఖంపై, చిత్తురముఖంపై.

18-12-28

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 25 వ తేదీ మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

వివిధ ధాన్యాలు	బస్తాలు	మొదలు	గరిష్ఠ
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 45.0-0	రూ 55.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 18.0-0	రూ 18.4-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 15.4-0	రూ 15.12-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 15.4-0	రూ 15.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 15.4-0	రూ 15.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 15.4-0	రూ 15.0-0

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 12.0-0	రూ 13.4-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 10.4-0	రూ 11.4-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 12.4-0	రూ 12.12-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 18.0-0	రూ 13.12-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 1.8-0	రూ 7.12-0

(3) నూనె వస్తువులు

మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 180.0-0	రూ 185.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 14.0-0	రూ 24.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 60.0-0	రూ 62.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 57.0-0	రూ 58.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 152.0-0	రూ 154.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 248.0-0	రూ 240.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 285.0-0	రూ 288.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 90.0-0	రూ 105.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 40.0-0	రూ 48.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 60.0-0	రూ 68.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 48.0-0	రూ 60.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 85.0-0	రూ 86.0-0

(5) ఇసుము

మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 82.0-0	రూ 88.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 84.0-0	రూ 85.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 86.0-0	రూ 44.0-0

(6) లోహములు

మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 78.0-0	రూ 81.8-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 24.8-0	రూ 25.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 15.18-6	
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 28.0-0	రూ 285.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 320.0-0	రూ 325.0-0
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 58.4-0	రూ 58.8-0

(7) రంగులు ఆలివరైను

మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 180.0-0	
మొదలు	బస్తా 1-కి	రూ 180.0-0	

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు పర్మాటికల్ వర్క్సు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

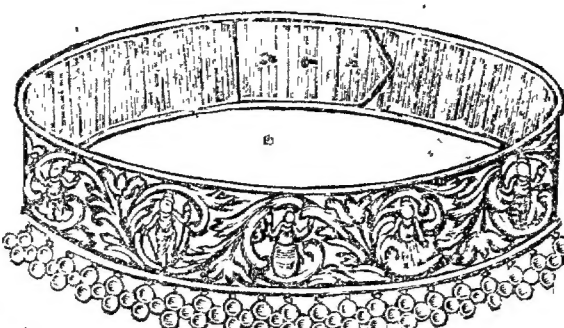
మొదటిరకం చంద్రప్రభా మూత్రము

ఇది కిలాజిత్తు లోహాధిస్థులు, మాక్సి థస్మము, మొదలగువాటిని చేర్చి శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడింది. మూత్రముతో లిసిపోవు కుష్ఠము, మూత్రమునందు తీపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు నెల రోగములు, నడుమ నొప్పి, వాతరోగము, జ్వరము, బలహీనత ఇతర శ్రీసంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగు వివిధ కుష్ఠములు ఒక కులమా ఔషధముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1/5/0 4 బుడ్డు ఒక సారి ఆర్డరుకు పంపి ప్యాకింగు ఖర్చు స్వీకరించబడు.

మా ఔషధముల క్యాటలాగ్ యిశాముగా పంపబడును
Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.

అలర్యము చేయుక బక-దస్తా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరీక్షింపుము.

నాగవత్తులు

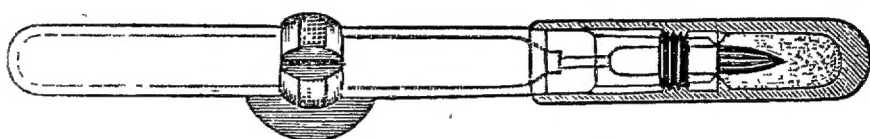

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు తయారు చేయబడును. పాతికా పరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వరకు వాడుక చేయవచ్చును. వీటికి తరుగు సహా మజారి రూ 25 లు మొదలు రూ 35 లు వరకు గలను. పుష్పరాగములు, పట్టె కెంపులు, రత్నములు మొదలగునవి చేర్చిన వాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్ని రకపు వెండి, సవరములంగారు నగలు, సామానులు స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నవి. ఒక సారి వచ్చి ఒక చిన్న ఉరుపును మా వద్ద తీసికొని సవరము మిగుల తెలియును. మా చిత్ర విచిత్రపు 172 పుటల క్యాటలాగ్ 1-కి ధర రూ 1. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నెలల వర్తమాన, 25, చైనా బజారు రోడ్డు, మద్రాసు

నెల్స్ ఫిల్లింగ్

“ఆ గేట్”

ఫ్రంట్స్ వేనా

పాకాటెస్ వెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనధర్మ అని చెప్పదగు ఈ “ఆ గేట్” కలము, అమెరికా ఆఫ్రికా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు వన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణను మొందుచున్నది. సాధరణమయిన “ఆ గేట్” కలము 2957 మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాతికి బదులు “ఆ గేట్” గాజుపాతి నువ్వె గిండుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుకే త్వరపడుము. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు వెంట్రుకలు

(ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిశో మాంద్యమున్నను, యిది దివ్యవధము. వెంట్రుకలు చిట్టచు గాని, గరుకుగ గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు వరల యెప్పుడీ మెల్లదనమును గల్గి కట్టుకలె నుంటి మెరయె చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబద్ధింపబడునో కనిపెట్టుము

కామినీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన శ్రేయము.

నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వ్యాధులలో ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విశ్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

“ఓటో డిల్ బహారు”కు వ్రాయుము.

ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది అత్యుత్కృష్టమైన నువాసనము.

కొన్ని బుడ్డి 1-కి రూ 2.0-0
కొన్ని బుడ్డి 1-కి రూ 0.12-0
కొన్ని బుడ్డి 1-కి రూ 0.8-0

కొన్ని ధర్మములు చేతిరుమాలయందు వల్లిన మిక్కిలి మనోహరిమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇవి చుట్టూ వ్యాపారవర్ధనమును, సరకు లభ్యపరచునగుచు దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యెడల:- **అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,**
126 155 జమ్నామశీడు, బొంబాయి.

తామర తైలము - తామర, తిట్, గజికి మంచిది

రాజారాజ గుర్తుల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచిమందుతో తయారు చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బి 1-కి 0.0-0 అమృతాంజనము డిపో. మదరాసు.

భారతి

నవీత్రమానవత్రిక.

ప్రతిచంద్రమానాదిని ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ 6-0-0 విడిపత్రిక మెల రూ. 0-10-0.

చిత్రలేఖనము — పటములు

ప్రతిసంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

పుష్పమానసానందము గొప్పగొప్పవారిచే వ్రాయబడిన విషయములు చాల గలవు

ఆంధ్రవాఙ్మయమున కున్న సారస్వతప్రౌఢ్యము - దేవులపల్లి అప్పలనరసింహముగారు, ఎమ్. ఏ., ఎల్. టి. ప్రాచీనాంధ్రులెవ్వరు! ఆద్యలుకారా? చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు, వాఙ్మయసామ్యము - కురుగంటి శీతారామయ్యగారు, ఎమ్. ఏ., భారతసీత - వింజమూరిరంగారావుగారు, ఎం. ఏ., బి. ఎల్., భారవి - చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు, ఖురాన్ - డిమర్ అలీహాకవిగారు, గుణగవిజయాదిత్యుని సాతులూరు తామ్రశాసనము - కీర్తి కేశవులగు కొమఱ్ఱాజు వెంకటలక్ష్మణరావుగారు, ఎమ్. ఏ., ప్రథమసాంధ్యకుడు - టాలుస్టేయి ప్రణీతము శతావధాని నేలూరి శివరామకృష్ణిగారు మొదలగు వారి వ్యాసములు ముద్రితములు.

చిత్రపటముల వివరములు

రంగుల చిత్రపటములు: మహాత్మాగాంధీ, శ్రీకృష్ణభగవానులు, శ్రీరాధ, ఆంధ్రబాలిక, శ్రీకృష్ణ: యమునావిహారము, పాశ్చిమోత్తరగోదావరి ఇంకను నితరపటములును గలవు.

భారతి ప్రకటన ధరలు

ఒకమాసమునకు మాత్రము.

6 మాసములకు అంతకుపైన సాధారణపుట 1కి

సాధారణ పుట 1 కి	రూ. 25	నెలకు 1కి	రూ. 20/-
" $\frac{1}{2}$	" 12-8	" $\frac{1}{2}$	" 10/-
" $\frac{1}{4}$	" 8	" $\frac{1}{4}$	" 6/-

వ్యాసములు గల పుటలమధ్య గల పుటలకు 6 మాసములకుపైగా కంట్రాక్టు తీసికొనిన, పుట 1-కి 1 నెలకు రూ. 30/- వంతున చార్జి చేయబడును. ఇతరవివరములు తెలియగోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, "భారతి".

తనాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

